

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KATOWICACH**

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI REGIONALNEGO PLANU
DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2009**

Marzec 2010 rok

I. WSTĘP	3
II. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W 2009 ROKU	5
III. OSIĄGNIĘCIE WYZNACZONYCH WSKAŹNIKÓW RPDZ NA ROK 2009	14
IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W RAMACH RPDZ	27
V. OPIS WYBRANYCH ZADAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ UCZESTNIKÓW RPDZ	31
VI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI DOTYCZĄCE OPRACOWANIA RPDZ NA ROK 2010	49
VII. WYBRANE TABELE OBRAZUJĄCE ZMIANY NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY	50

Wstęp.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok opracowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia i przyjęty przez Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 1026/264/III/2009 z dnia 5.05.2009r.

Uwzględniając zapisy Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w RPDZ na rok 2009 wyznaczono następujące założenia.

Podstawowe cele RPDZ na rok 2009 :

- wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- ograniczenie bezrobocia,
- poprawa jakości kapitału ludzkiego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.

PRIORYTETY:

Priorytet 1. Wzrost aktywności

Priorytet 2. Sprawny rynek pracy

Priorytet 3. Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy

DZIAŁANIA

Priorytet 1 - Wzrost aktywności

- a. Upowszechnianie i rozwój kształcenia ustawicznego,
- b. Aktywizacja osób w wieku 50+,
- c. Doskonalenie rozwiązań pozwalających na godzenie obowiązków rodzinnych z pracą,
- d. Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących obszary peryferyjne (wiejskie) - poprawa ich mobilności zawodowej.
- e. Integracja zawodowa i społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,

Priorytet 2 - Sprawny rynek pracy

- a. Promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy, w tym upowszechnianie informacji z tego zakresu,
- b. Tworzenie nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego na rynku pracy,
- c. Ulepszanie aktywnej polityki rynku pracy poprzez kojarzenie jej z instrumentami wsparcia finansowego,
- d. Kształtowanie nowych relacji na rynku pracy - rozwój współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia a prywatnymi agencjami zatrudnienia, pracodawcami, oraz pomocą społeczną, partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi,
- e. Wspieranie działań restrukturyzacyjnych poprzez podejmowanie działań na rzecz rozwoju gospodarki innowacyjnej oraz wzrostu zatrudnienia w nowoczesnych gałęziach przemysłu w regionie,
- f. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczności rynku pracy

Priorytet 3 - Doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy

- a. Doskonalenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia,

- b. Doskonalenie standardów i warunków realizacji podstawowych usług rynku pracy oraz monitorowanie stosowania standardów i warunków ich realizacji przez publiczne służby zatrudnienia,
- c. Intensyfikacja działań podejmowanych wobec bezrobotnych będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy,
- d. Profesjonalizacja działań publicznych służb zatrudnienia poprzez wzmocnienia kadrowe i kompetencyjne,
- e. Wprowadzenie i zastosowanie monitoringu skuteczności aktywnej polityki rynku pracy,
- f. Prowadzenie efektywnej polityki migracyjnej w regionie.

Wskaźniki wyznaczonych celów:

1. Podniesienie wskaźnika zatrudnienia w regionie.
2. Obniżenie liczby bezrobotnych w województwie i poszczególnych powiatach.
3. Obniżenie stopy bezrobocia w województwie i poszczególnych powiatach.
4. Zwiększenie liczby osób długotrwale bezrobotnych w szkoleniach.
5. Zwiększenie liczby osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich w szkoleniach
6. Zwiększenie liczby kobiet w programach aktywizujących.
7. Zwiększenie liczby osób powyżej 45 roku życia w programach aktywizujących.
8. Wzrost liczby samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji z Funduszu Pracy.
9. Wzrost zatrudnienia wśród niepełnosprawnych.
10. Zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 25 roku życia.

Partnerzy zaproszeni do opracowywania RPDZ na rok 2009.

- Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Śląskiego
- Wydział Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego
- Kuratorium Oświaty w Katowicach
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego
- Wydział Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego
- Wydział Europejskiego Funduszu Europejskiego Urzędu Marszałkowskiego
- Wydział Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego
- Śląska Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach
- Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego w Katowicach
- Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw w Katowicach
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach
- Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach
- Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach
- Śląskie Forum Organizacji Socjalnych "KAFOS" w Katowicach
- Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Katowicach
- Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rada OPZZ Województwa Śląskiego w Katowicach
- Region Śląsko-Dąbrowski NSZZ Solidarność w Katowicach

Realizacja RPDZ przypadła w okresie spowolnienia gospodarczego, czego efektem były niekorzystne zmiany na rynku pracy. Po raz pierwszy od 3 lat wrosła liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy oraz pogorszeniu uległa większość wskaźników obrazujących poszczególne kategorie bezrobotnych.

I. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY W 2009 ROKU

Demografia

W końcu września 2009 r. województwo śląskie liczyło 4 643 205 mieszkańców (12,2% ludności w kraju). W porównaniu ze stanem w końcu września 2008 r. liczba ludności obniżyła się o 5 438 (o 0,1%). Z roku na rok zasoby demograficzne regionu są coraz mniejsze. W okresie trzech kwartałów 2009 r. w województwie śląskim odnotowano dodatni **przyrost naturalny ludności** (+1146). Wobec dodatniego salda przyrostu naturalnego, na zmniejszenie się liczby ludności województwa miało wpływ **ujemne saldo migracji**.

W okresie styczeń – wrzesień 2009 r. **saldo migracji stalej** wyniosło minus 3606 (rok wcześniej minus 5651; dwa lata wcześniej minus 7349). W miastach odnotowano ujemne saldo migracji (minus 7229), natomiast na obszarach wiejskich dodatnie (+ 3623). W okresie trzech kwartałów 2009 r. wyemigrowało za granicę 3391 osób (rok wcześniej 5239, dwa lata wcześniej 6236 osób), a z zagranicy powróciło 2167 osób (1787 rok wcześniej, dwa lata wcześniej 1484). Ujemne saldo migracji zewnętrznej odnotowano m.in. w powiecie tarnogórskim (-311), w Zabrzu (-179), Piekarach Śląskich (-143) i Bytomiu (-124).

W końcu września 2009 roku w 71 miastach naszego województwa mieszkało 78,1% ogółu ludności województwa śląskiego. W skali roku wskaźnik urbanizacji obniżył się o 0,2 pkt proc. Kobiety stanowiły 51,8% ogółu mieszkańców. Podobnie jak rok temu, na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet¹. Niezmiennie Śląskie znajduje się na pierwszym miejscu listy województw o najwyższej gęstości zaludnienia. Liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni wynosi 377 (średnia ogólnopolska 122 osób/km²).

Gospodarka

Województwo śląskie jest jednym z najdynamiczniej rozwijających się regionów Polski. **Wytwarza się tutaj 13% Produktu Krajowego Brutto (PKB), co daje województwu drugie miejsce w kraju. PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi 29,5 tys. zł i jest wyższe od średniej krajowej o 4 tys. zł.** Wyrazem przeobrażeń zachodzących w gospodarce regionu jest wyraźna zmiana w strukturze wytwarzanej tutaj wartości dodanej brutto (wartości nowo wytworzonej). Udział usług rynkowych i nierynkowych stanowi prawie 60% a przemysłu 33%, co daje pierwszą pozycję w skali kraju. Województwo śląskie dysponuje licznymi zasobami naturalnymi, do których należą m.in.: węgiel kamienny, złoża cynku i ołowiu, pokłady metanu, gazu ziemnego, złoża margli, wapieni, kruszywa naturalnego, a także wody lecznicze, termalne i mineralne. W oparciu o istniejącą bazę surowcową powstał tu największy w kraju okręg przemysłowy.

Zachodzące od kilku lat procesy restrukturyzacyjne powodują systematyczne zmiany w strukturze gospodarki województwa. W całym przemyśle zmniejsza się udział górnictwa i hutnictwa, branż do niedawna dominujących w gospodarce województwa, wzrasta pozycja przemysłu elektromaszynowego, informatycznego, energetyki, a najszybciej przemysłu motoryzacyjnego (region jest największym w kraju producentem samochodów) i spożywczego.

Ze wstępnych danych makroekonomicznych opublikowanych przez GUS wynika, że w 2009r. wystąpiły niekorzystne zmiany w gospodarce województwa. Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była niższa niż przed rokiem. Spadek produkcji odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu, z wyjątkiem wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Obniżyła się również wydajność pracy

¹ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa śląskiego, styczeń 2010r. Urząd Statystyczny w Katowicach. http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/katow/ASSETS_komunikat122009.pdf

w przemyśle. Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług w budownictwie wzrosły w porównaniu z rokiem poprzednim. Obniżył się poziom produkcji budowlano-montażowej oraz robót o charakterze inwestycyjnym. Odnotowano wzrost wydajności pracy w budownictwie. W budownictwie mieszkaniowym oddano do użytkowania mniej mieszkań niż przed rokiem. Spadła również liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto.

W porównaniu z 2008 r. wzrosła sprzedaż detaliczna w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych, w tym największy wzrost sprzedaży osiągnęły przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego. Najwyższy spadek obrotów odnotowały jednostki z grupy prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach. W omawianym okresie zanotowano spadek sprzedaży hurtowej. W przedsiębiorstwach handlu hurtowego odnotowano mniejszą sprzedaż m.in. sprzętu AGD, RTV, artykułów użytku domowego, wzrosła m.in. sprzedaż kosmetyków i wyrobów farmaceutycznych.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2009 r. wyniosła 159785,2 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim w cenach stałych zmniejszyła się o 5,4% (w kraju spadek o 3,2%). Wyższe przychody ze sprzedaży wyrobów i usług odnotowano jedynie w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,4%).

W największym stopniu produkcja obniżyła się w górnictwie i wydobywaniu (o 17,5%)².

Podmioty gospodarki narodowej

Według Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej – REGON w województwie śląskim **w końcu grudnia 2009 r. zarejestrowanych było 430,6 tys. podmiotów.** Liczba podmiotów gospodarki narodowej wzrosła w porównaniu ze stanem w końcu grudnia 2008 r. o 1,7 tys. (tj. o 0,4%). Ponad 96% podmiotów pochodziło z sektora prywatnego. Wśród ogółu podmiotów dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 326,0 tys., tj. 75,7% (przed rokiem 75,4%). Ich liczba wzrosła o 0,8% w skali roku. Najwięcej osób fizycznych prowadziło działalność w zakresie handlu i napraw (34,6%), obsługi nieruchomości i firm (13,5%), budownictwa (12,3%) oraz przetwórstwa przemysłowego (9,7%).

Według stanu w końcu grudnia 2009 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 34,8 tys. spółek cywilnych oraz 30,8 tys. spółek handlowych, w tym 5,4 tys. z udziałem kapitału zagranicznego. W porównaniu ze stanem w końcu grudnia 2008 r. liczba spółek handlowych zwiększyła się o 5,1%.

Liczba przedsiębiorstw państwowych według stanu na koniec grudnia 2009 r. wyniosła 28 i w skali roku zmniejszyła się o 23 przedsiębiorstwa (o 45,1%)³.

² Cytowany fragment pochodzi z informacji GUS pt.: *Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa śląskiego*, Urząd Statystyczny, Katowice, styczeń 2010 r., http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/katow/ASSETS_komunikat122009.pdf

³ Źródło: „Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa śląskiego w grudniu 2008r.”, Urząd Statystyczny w Katowicach, styczeń 2010r.

Pracujący

Według stanu na 31 grudnia 2008 roku w całym województwie śląskim pracowało 1633,0 tys. osób⁴, tj. o 29,8 tys. więcej niż na koniec 2007 roku.

Przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w 2009 r. wyniosła 740,5 tys. i wzrosła w porównaniu z 2008 r. o 1,6% (w kraju zmniejszyła się o 1,2%). W sektorze publicznym odnotowano spadek przeciętnego zatrudnienia (o 1,1%), natomiast w sektorze prywatnym wzrost (o 2,5%). W przemyśle w okresie styczeń – grudzień 2009 r. przeciętna liczba zatrudnionych osiągnęła wartość 443,4 tys., tj. niższą w skali roku o 2,4%. Spośród sekcji należących do przemysłu spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 4,2%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,9%), natomiast wzrost w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,8%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 1,0%). Wśród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu (o przeciętnej liczbie zatrudnionych powyżej 15,0 tys.) niższe niż w 2008 r. przeciętne zatrudnienie wystąpiło m.in. w: naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń (o 8,2%), produkcji metali (o 7,3%), produkcji urządzeń elektrycznych (o 6,8%).

Wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych wystąpił w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,6%). Poza przemysłem w większości sekcji sektora przedsiębiorstw zanotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w odniesieniu do 2008 r., w tym m.in. w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 33,0%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,3%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,8%) oraz w budownictwie (o 4,6%).

W grudniu 2009 r. przeciętna liczba zatrudnionych ukształtowała się na poziomie 727,3 tys., tj. wyższym niż przed rokiem o 0,2%, natomiast niższym niż w poprzednim miesiącu o 0,2%.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że w kraju przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z listopadem 2009 r. odpowiednio o: 1,8% i 0,2%. W odniesieniu do danych z grudnia 2008 r. w sektorze publicznym odnotowano spadek przeciętnej liczby zatrudnionych o 2,5%, natomiast w sektorze prywatnym wzrost o 1,2%.⁵

Bezrobocie rejestrowane

Liczba bezrobotnych

W obszarze bezrobocia zmiany na wojewódzkim rynku pracy w 2009 roku w niektórych aspektach przebiegały niezgodnie z kierunkami założonymi w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia. **W ciągu roku odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych oraz rosnące natężenie zjawiska. Cechą pozytywną jest poprawa struktury bezrobocia rejestrowanego, głównie malejąca liczba (i udział) długotrwale bezrobotnych. Na zadawalającym poziomie odbywała się aktywizacja bezrobotnych.**

Według stanu na 31 grudnia 2009r. w województwie śląskim zarejestrowanych było **168 425 bezrobotnych**. W odniesieniu do sytuacji z końca grudnia 2008r. liczba zaewidencjonowanych wzrosła o 45,7 tys. osób (tj. o 37,2%). W tym samym czasie

⁴ *Pracujący w całej gospodarce narodowej (łącznie z duchownymi pełniącymi obowiązki duszpasterskie oraz pracującymi w rolnictwie indywidualnym). Dane uzyskiwane są z bieżącej sprawozdawczości oraz szacunków spisowych. Publikowane są z dużym opóźnieniem, stąd najbardziej aktualne dotyczą końca 2007r. Źródło: Rocznik Statystyczny 2008, Urząd Statystyczny, Katowice, 2008 r.*

⁵ *Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa śląskiego, Urząd Statystyczny, Katowice, styczeń 2010 r.*

ogólnopolska dynamika przyrostu liczby zaewidencjonowanych była niższa, tj. 28,5% (31.12.2008r. – 1 473,8 tys. bezrobotnych, 31.12.2009r. - 1 893,1 tys.).

Wysoka dynamika przyrostu liczby bezrobotnych w województwie śląskim wynikała z faktu, że kryzys na rynkach światowych i recesja w krajach UE w największym stopniu pogorszyła sytuację mieszkańców dużych miast. Jesteśmy województwem najbardziej zurbanizowanym, dlatego też w liczbach bezwzględnych wzrost bezrobocia był relatywnie wysoki. Podobne tendencje obserwowano w Wielkopolsce i na Mazowszu.

W ubiegłym roku najwyższy wzrost liczby zarejestrowanych obserwowano w I kwartale (+ 31,4 tys.); w miesiącach letnich (II kwartał) zanotowano redukcję liczby bezrobotnych (-5,6 tys.). W III i IV kwartale zbiorowość zarejestrowanych powiększała się (+ 5,5 tys. i +14,4 tys.).

Według stanu na 31.12.2009 r. najwyższą liczbę zarejestrowanych notowano w miastach o dużym potencjale ludności tj. w: Częstochowie (11,4 tys. osób), Sosnowcu (10,2 tys.) i Bytomiu (9,3 tys. osób) oraz w powiecie zawierciańskim (7,8 tys. osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko-łędzińskim (1,1 tys.), rybnickim (1,7 tys. osób) oraz w Żorach (1,9 tys. osób). Zauważalną tendencją bezrobocia jest jego sezonowość, miesiące wiosenno-letnie są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast wyższy poziom tego zjawiska przypada na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy.

Dynamika wzrostu najwyższa była w Katowicach (+ 72,7%), Świętochłowicach (+59,7%), powiatach ziemskich pszczyńskim (+59,3%), rybnickim (+56,0%) oraz żywieckim (+55,9%).

Najniższą dynamikę wzrostu obserwowano w powiecie myszkowskim (+18,1%), Mysłowicach (+18,4%), Jastrzębiu Zdroju (+20,9%), powiecie częstochowskim (+22,8%) i Bielsku – Białej (+23,4%).

Jeżeli chodzi o wzrost bezrobocia w liczbach bezwzględnych, to największe przyrosty obserwowano w Sosnowcu i Katowicach (po 2,8 tys. osób), Częstochowie (+2,7 tys.) oraz Bytomiu (+2,5 tys.). Najlepiej w tym aspekcie było w powiecie bieruńsko – łędzińskim (+386 osób), Mysłowicach (+386 osób) i powiecie mikołowskim (+ 504 osoby).

Sytuacja na podregionalnych rynkach pracy była także zróżnicowana. Najwyższą dynamikę wzrostu zanotowano w podregionie katowickim i tyskim. Należy przy tym pamiętać, że podregion tyski charakteryzował się najniższą liczbą bezrobotnych.

Na przestrzeni roku najmniejsza dynamika spadku stanu bezrobocia odnotowana została w podregionie częstochowskim (+27,4%).

Województwo / podregiony	Bezrobotni stan 31.12.		Wzrost (w osobach)	Dynamika 31.12.2008r. =100%
	2008	2009		
Województwo śląskie razem	122 748	168 475	45 677	137,3
W tym:				
Podregion tyski	6 248	9 074	2 826	145,2
Podregion gliwicki	11 902	16 615	4 713	139,6
Podregion rybnicki	13 133	18 350	5 217	139,7
Podregion bytomski	14 253	19 506	5 253	136,9
Podregion katowicki	14 991	21 960	6 969	146,5
Podregion bielski	16 736	22 881	6 145	136,7
Podregion częstochowski	20 352	25 935	5 583	127,4
Podregion sosnowiecki	25 133	34 104	8 971	135,7

Stopa bezrobocia

Wraz ze wzrostem liczby zarejestrowanych rosło także natężenie zjawiska, mierzone wysokością stopy bezrobocia. Wg stanu na 31 grudnia 2009 r. wysokość stopy bezrobocia na Śląsku wynosiła 9,2% (kraj 11,9%). W ciągu roku wysokość stopy bezrobocia wzrosła w województwie o 2,3 pkt proc., w kraju o 2,4 pkt proc. (31.12.2008 r. województwo 6,9%, kraj 9,5%). Bez względu na rok sprawozdawczy stopa bezrobocia w województwie śląskim jest znacznie niższa od ogólnopolskiej. Utrzymuje się duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia w naszym regionie. Najlepiej jest w Katowicach, gdzie w końcu grudnia 2009r. wysokość stopy bezrobocia wynosiła 3,3% (grudzień 2008r. - 1,9%).

Na przeciwległej pozycji lokuje się powiat myszkowski, gdzie wysokość tego wskaźnika osiąga wartość 17,5% (grudzień 2008r. - 15,1%). Jak widać, powiat o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu ub. roku różnica 14,2 pkt proc.

Jeżeli chodzi o podregiony, to w końcu grudnia 2009 r. najlepiej było w tyskim (5,4%) i katowickim (6,2%); potem kolejno w podregionie: rybnickim (8,5%), bielskim (8,6%), gliwickim (8,7%), częstochowskim (12,3%) i sosnowieckim (12,8%). Najwyższą stopę zanotowano w podregionie bytomskim (13,1%).

W końcu grudnia 2009r. Śląskie lokowało się na trzecim miejscu województw o najniższej stopie bezrobocia, tuż za województwami mazowieckim (9,0%) i wielkopolskim (9,1%). Rok wcześniej plasowaliśmy się na drugiej pozycji (za Wielkopolską).

Bezrobocie kobiet

W końcu 2009 r. wśród zarejestrowanych 53,4% stanowiły bezrobotne kobiety. W ciągu roku udział pań zmalał o 6,1 pkt proc., zaś liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 16,8 tys., w zbiorowości mężczyzn liczba zaewidencjonowanych wzrosła o 28,8 tys. osób.

Nadal trudna sytuacja kobiet ma miejsce w Mysłowicach (gdzie kobiety to 62,8% wśród ogółu bezrobotnych), powiecie pszczyńskim (62,4%), Żorach (62,1%), powiecie rybnickim (61,6%) i Jastrzębiu Zdroju (60,6%). Odsetek bezrobotnych kobiet jest najniższy w powiatach północnej części regionu: kłobuckim oraz częstochowskim (po 46,3%), Częstochowie (47,7%), zawierciańskim (47,9%) i myszkowskim (48,5%).

Staż pracy a bezrobocie

Zdecydowana większość bezrobotnych to osoby legitymujące się stażem pracy (według stanu na 31.12.2009 r. – 134,2 tys., tj. 79,7% ogółu). Pozostali – 34,2 tys. tj. 20,3% ogółu nie posiada doświadczeń zawodowych. W ciągu roku liczba bezrobotnych poprzednio pracujących wzrosła o 38,1 tys., również ich procentowy udział wśród ogółu wzrósł o 1,4 pkt proc. (31.12. 2008 r. – 78,3%). Podobnie jak przed rokiem, bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe; handel i naprawy, pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna; budownictwo.

Zwolnienia z przyczyn dot. zakładu pracy

W końcu 2009r. zbiorowość bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy liczyła 7,2 tys. osób, co stanowiło 5,4% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 75,5% (31.12.2008 - 4,2 tys. osób, tj. 3,4% poprzednio pracujących). W końcu 2009r. najgorszą sytuację obserwowano w powiecie myszkowskim, gdzie co piąty bezrobotny poprzednio pracujący był osobą zwolnioną z przyczyn zakładu pracy.

Bezrobotni zamieszkali na wsi

Na silnie zurbanizowanym Śląsku zdecydowana większość bezrobotnych (79,2%) zamieszkuje miasta. W końcu grudnia 2009 r. na terenach wiejskich mieszkało 20,8% ogółu zarejestrowanych, tj. 35,0 tys. osób. W ciągu roku liczba bezrobotnej ludności wiejskiej wzrosła o 8,8 tys. osób (tj. o 33,7%). W tym samym czasie liczba bezrobotnych mieszkańców miast zwiększyła się o 36,9 tys., co oznacza wzrost o 38,2%. Problem bezrobocia agrarnego niezmiennie dotyczy głównie mieszkańców podregionu bielskiego, gdzie w końcu 2009 roku zarejestrowanych było 11,7 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, co stanowiło połowę ogółu bezrobotnych w tym podregionie. W podregionie częstochowskim było 10,0 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 38,4% ogółu zarejestrowanych w tym podregionie. Dla porównania w podregionie gliwickim bezrobotni z terenów wiejskich to zaledwie 6,6% ogółu. W podregionie katowickim, który skupia wyłącznie miasta na prawach powiatu (tzw. powiaty grodzkie) problem bezrobocia agrarnego nie występuje.

Bezrobotni z prawem do zasiłku

Nadal zdecydowana większość zarejestrowanych nie pobiera zasiłku dla bezrobotnych.

W końcu grudnia 2009 r. prawo do tego świadczenia posiadało 31,2 tys. osób, tj. 18,5% ogółu zaewidencjonowanych. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba zasiłkobiorców wzrosła o 10,1 tys. osób. Wzrósł również procentowy udział pobierających zasiłek wśród ogółu bezrobotnych (31.12.2008 r. – 21,1 tys., tj. 17,2% ogółu). Sytuacja powiatów i podregionów w opisywanym aspekcie jest zróżnicowana. Według stanu na 31.12.2009r. w powiecie myszkowskim blisko jedna trzecia zarejestrowanych posiadała uprawnienia do pobierania zasiłku dla bezrobotnych (31,5%), w zawierciańskim 28,0%, kłobuckim 24,7%. Odwrotna sytuacja wystąpiła w Bytomiu (11,3%), Jastrzębiu Zdroju (12,0%) i Piekarach Śląskich (12,4%), gdzie prawo do tego świadczenia miał co dwunasty bezrobotny.

Zasiłek dla bezrobotnych pobierał co piąty zarejestrowany w podregionie bielskim (21,7%). W podregionach bytomskim i gliwickim udział zasiłkobiorców był najniższy (13,7% i 14,0%).

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wymienia 12 kategorii bezrobotnych kwalifikujących się do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	31.12.2008		31.12.2009	
	liczba	udział w ogółem (%)	liczba	udział w ogółem (%)
do 25 roku życia	22 133	18,0	35 195	20,9
długotrwale bezrobotni	58 522	47,7	57 714	34,3
powyżej 50 roku życia	29 926	24,4	37 589	22,3
bez kwalifikacji zawodowych	36 067	29,4	44 900	26,7
bez doświadczenia zawodowego	34 880	28,4	46 153	27,4
bez wykształcenia średniego	70 755	57,6	94 803	56,3
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	13 345**	18,3**	15 242**	17,0**
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	11 788	9,6	13 861	8,2
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	2 183	1,8	3 318	2,0
niepełnosprawni	8 291	6,8	10 386	6,2
Liczba bezrobotnych ogółem	122 748		168 425	

* dane liczbowe nie sumują się – osoba bezrobotna może przynależeć do kilku kategorii równocześnie

** wśród ogółu bezrobotnych kobiet

Wybrane kategorie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Bezrobotni do 25 roku życia

W końcu grudnia 2009 r. bez pracy pozostawało 35,2 tys. bezrobotnych poniżej 25 roku życia. Na przestrzeni roku liczba najmłodszych bezrobotnych wzrosła o 13,1 tys. osób, tj. o 59,0%. Według stanu na 31.12.2009 r. bezrobotna młodzież to 20,9% ogółu zarejestrowanych, rok wcześniej ten udział był niższy – 18,0%. Wśród zarejestrowanych bezrobotnych do 25 roku życia dominowały kobiety, które stanowiły 55,1% tej subpopulacji (19 382 osoby). W porównaniu do grudnia 2008 roku sytuacja bezrobotnych mężczyzn do 25 roku życia w województwie śląskim pogorszyła się. Zanotowano wzrost udziału mężczyzn w tej kategorii wiekowej bezrobotnych o 7,9 pkt. procentowego; (31.12.2009 – 15 813 tj. 44,9%, 31.12.2008- 8 180 tj. 37%).

Natężenie bezrobocia młodzieży w poszczególnych powiatach jest zróżnicowane. W końcu 2009 r. najwyższe udziały bezrobotnej młodzieży obserwowano w powiatach: rybnickim (33,3%), pszczyńskim (32,1%), wodzisławskim (31,6%) oraz w miastach: Jastrzębiu Zdroju (30,5%) i Żorach (28,1%). Najniższe udziały bezrobotnej młodzieży notowano w dużych miastach na prawach powiatu, tj. w: Częstochowie (11,7%), Bielsku– Białej (13,5%) oraz Sosnowcu (14,8%).

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Według stanu na 31 grudnia 2009r. zarejestrowanych było 37,6 tys. bezrobotnych powyżej 50 roku życia, procentowy udział wśród ogółu zarejestrowanych wynosił 22,3%. W odniesieniu do sytuacji z końca grudnia 2008 r. liczba bezrobotnych tej kategorii wzrosła o 7,7 tys. osób.. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to jedna z niewielu kategorii zarejestrowanych, gdzie notujemy nadreprezentację mężczyzn. Udział kobiet wynosi zaledwie 43,1%. Problem braku pracy w grupie 50+ najbardziej widoczny był w dużych ośrodkach przemysłowych, gdzie bezrobotni tej kategorii stanowili blisko jedną trzecią zarejestrowanych: Częstochowa (31,1%), Dąbrowa Górnicza (28,6%), Bielsko-Biała (27,9%), Sosnowiec (27,8%). Bezrobocie osób powyżej 50 roku życia najmniej widoczne było w powiatach podregionu rybnickiego: Jastrzębie Zdrój (13,1%), wodzisławski (14,2%) oraz rybnicki (15,9%).

Długotrwale bezrobotni

Do grupy bezrobotnych długotrwale zaliczane są osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. W ciągu roku liczebność tej kategorii spadła o 808 osób, do poziomu 57,7 tys. W ciągu roku udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zaewidencjonowanych obniżył się o 13,4 pkt proc., z 47,7% w grudniu 2008 r. do 34,3% w końcu 2009 r. Wśród długotrwale bezrobotnych dominują kobiety (60,9% w końcu grudnia 2009 r., wobec 63,8% w grudniu 2008 r.). Utrzymuje się zróżnicowanie przestrzenne poziomu długotrwałego bezrobocia. W końcu 2009 r. najwięcej bezrobotnych tej kategorii zaewidencjonowanych było w Częstochowie (4,5 tys.), w Bytomiu (4,4 tys.) oraz w Sosnowcu (3,6 tys.).

Bezrobotni bez kwalifikacji

Według stanu na 31.12.2009r. 26,7%, tj. 44,9 tys. osób zaliczało się do grupy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych. Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oznacza to bezrobotnego nie posiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej. W ciągu roku liczba zarejestrowanych bez

kwalifikacji zawodowych wzrosła o 8,8 tys. osób, natomiast udział obniżył się (o 2,7 pkt proc.).

Bezrobotni niepełnosprawni

W końcu grudnia 2009 roku liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wynosiła 10,4 tys. i przez okres roku zwiększyła się o 2,1 tys. osób (tj. o 25,3%). Nieznacznie spadł udział bezrobotnych niepełnosprawnych wśród ogółu, z 6,8% w grudniu 2008r. do 6,2% w grudniu 2009r. Według stanu na 31.12.2009r. najwięcej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych było w: Częstochowie (1,3 tys.), Bielsku – Białej (640 osób) oraz Sosnowcu (606 osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: lublinieckim (57 osób), bieruńsko-lędzińskim (94 osoby) oraz w mikołowskim (100 osób).

Kobiety nieznacznie przeważają wśród bezrobotnych niepełnosprawnych. Według stanu na 31.12.2009 r. ich udział wynosił 51,3%, rok wcześniej – 53,7%.

Bezrobotni absolwenci

Bezrobotni absolwenci to według stanu na koniec grudnia ub. roku 6,4% ogółu zarejestrowanych (31.12.2009r. – 10 735 osób). W tej grupie bezrobotnych zdecydowanie dominowały kobiety (56,9%). Na przestrzeni 2009 roku zbiorowość tej kategorii powiększyła się o 4,7 tys., tj. wzrost o 78,0%, wobec średniej w regionie 37,2% (31.12.2008r. – 6 028).

Wśród bezrobotnych absolwentów osoby z wyższym wykształceniem to ok. 32% (głównie absolwenci kierunków ekonomicznych, nauk społecznych, pedagogiki).

Poziom wykształcenia bezrobotnych

Na przestrzeni roku zmieniła się struktura wykształcenia śląskich bezrobotnych nie zmieniła się znacząco. Niezmiennie blisko jedną trzecią zarejestrowanych stanowili bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (31.12.2008r. – 29,9%, 31.12.2009 r. – 28,0%). W końcu grudnia 2009 roku liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 47,6 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem w 2008 roku obserwujemy wzrost bezrobotnych tej kategorii o 13,5 tys. osób. Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 23,4% ogółu zarejestrowanych (31.12.2009r. – 39 418). Rok wcześniej analogiczny udział wynosił 23,2%. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 10,9 tys. osób.

Bez pracy pozostawało 16,1 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 70,7% to kobiety. W ciągu roku udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym wśród ogółu bezrobotnych pozostał na zbliżonym poziomie. Aktualnie stanowią oni 9,5% zarejestrowanych wobec 9,3% w tym samym okresie ubiegłego roku.

Według stanu na koniec grudnia 2009 r. bezrobotni w wyższym wykształceniu (18,1 tys. osób) stanowili 10,8% ogółu zarejestrowanych. W tej zbiorowości zdecydowanie dominowały kobiety (11,5 tys., tj. 63,7%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 6,0 tys. osób, wzrósł również udział wśród ogółu bezrobotnych (o 0,9 punktu procentowego). Atutem osób z wyższym wykształceniem jest relatywnie krótki czas pozostawania bez pracy; tylko 16,1% z nich pozostaje w rejestrach nieprzerwanie ponad 12 miesięcy. Można przypuszczać, że najbliższe lata pogłębią problem bezrobocia osób z wyższym wykształceniem. Współczynnik skolaryzacji w Polsce należy do najwyższych w Europie, w województwie śląskim w ostatnich latach rokrocznie mury wyższych uczelni opuszczało ok. 40 tys. absolwentów. Upowszechnienie wykształcenia wyższego oraz zbyt wolno powstające nowe miejsca pracy dla osób wysokokwalifikowanych sprawiają, że coraz większa liczba osób z dyplomem licencjata, magistra lub inżyniera boryka

się z brakiem pracy. Potwierdzeniem tego jest wysoka dynamika przyrostu liczby bezrobotnych z wykształceniem wyższym. W ciągu roku ich zbiorowość powiększyła się o blisko połowę (+49,9%).

POZIOM WYKSZTAŁCENIA	31.12.2007		31.12.2008		Wzrost bezrobocia	
	osoby	% udział	osoby	% udział	w osobach	w %
Ogółem	122 748	100,0	168 425	100,0	45 677	137,2%
wyższe	12 095	9,9	18 126	10,8	6 031	149,9%
policealne i średnie zawodowe	28 530	23,2	39 418	23,4	10 888	138,2%
średnie ogólnokształcące	11 368	9,3	16 078	9,5	4 710	141,4%
zasadnicze zawodowe	34 064	27,8	47 578	28,2	13 514	139,7%
gimnazjalne i poniżej	36 691	29,9	47 225	28,0	10 534	128,7%

Napływ do bezrobocia

Na przestrzeni 2009r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się **340 tys. osób** tj. o 76,9 tys. więcej niż rok wcześniej. Wśród „napływających” do bezrobocia dominowały osoby rejestrujący się po raz kolejny (77,3%, w 2008r. odsetek ten był nieco wyższy i wynosił 79,8%). Problem powrotów do bezrobocia był szczególnie widoczny w Siemianowicach Śląskich (gdzie w 2009r. 84,6% to rejestrujący się po raz kolejny), Świętochłowicach (82,8%) oraz Zabrze (82,5%).

Najniższy odsetek powtórnych rejestracji obserwowano w powiecie bielskim (65,6%), raciborskim (69,3%) oraz żywieckim (69,4%).

Odływ z bezrobocia

Liczba wyłączonych w ciągu roku 2009 wyniosła 294,2 tys. osób i była o 12,0 tys. mniejsza niż rok wcześniej. Wśród wyłączonych z ewidencji dominowały kobiety (według stanu na 31.12.2009r. było to 52,7, 31.12.2008r. – 57,1%.) W 2009 r. liczba wyłączonych z tytułu niepotwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 110 118 osób (tj. 37,4%). W 2008 r. analogicznie 112 583 osoby (36,8%). W całym 2009 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia wyłączono 101,8 tys. osób (w 2008r.: 104,1 tys.). Na przestrzeni roku korzystną tendencją był wzrost liczby bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu otrzymania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, dotacje te otrzymało 6 624 bezrobotnych (w 2008r. – 4 698 osób).

Oferty pracy

W 2009r. do urzędów pracy zgłoszono 106,3 tys. ofert pracy, tj. o blisko jedną trzecią ofert mniej niż rok wcześniej (31.12.2008r. - 159,6 tys. ofert zatrudnienia). Liczba zgłoszonych ofert pracy kształtowała się na poziomie z 2005r.

III. OSIĄGNIĘCIE WYZNACZONYCH WSKĄZNIKÓW RPDZ NA ROK 2009

Zgodnie z prognozami demograficznymi w województwie śląskim w dalszym ciągu obserwowano spadkową tendencję liczby ludności, wskaźnik urbanizacji obniżył się. Odnotowano dodatni przyrost naturalny i ujemne saldo migracji. Bardzo pozytywnym aspektem wojewódzkiego rynku pracy jest stabilna liczba zatrudnionych (z niewielką tendencją wzrostu). Analiza danych BAEL wskazuje jednoznacznie na wzrost liczby pracujących w naszym województwie.

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2009 roku realizowany był w województwie w warunkach niekorzystnych dla rynku pracy. Globalne załamanie na rynkach finansowych, kryzys gospodarki światowej, recesja w większości krajów Unii Europejskiej rzutowały na sytuację w regionie. W Polsce i w województwie obserwowane było spowolnienie gospodarcze.

Wiele celów założonych Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009r. zostało zrealizowanych, jednak nie udało się osiągnąć wszystkich wyznaczonych wskaźników. Szczegółowo wskaźniki założone w RPDZ kształtowały się następująco:

1. Podniesienie wskaźnika zatrudnienia w regionie.

Wskaźnik osiągnięto częściowo. Z danych BAEL wynika, że wskaźnik zatrudnienia mieszkańców województwa śląskiego w wieku powyżej 15 roku życia nieznacznie obniżył się, z 48,8% w III kwartale 2008r. do 48,7% w III kwartale 2009r. **Analogiczny miernik wśród ludności w wieku produkcyjnym podniósł się z poziomu 62,1% w III kwartale 2008r. do 62,4% w III kwartale 2009r.** Współczynnik aktywności zawodowej utrzymał się na niezmiennym poziomie. Spadła zatrudnialność kobiet. O ile w III kwartale 2008r. wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku powyżej 15 lat przyjmował wartość 41,6%, to rok później obniżył się do poziomu 40,9%. Korzystnie ocenić należy fakt, że w grupie kobiet w wieku produkcyjnym wahania wielkości wskaźnika zatrudnienia były niewielkie (III kwartał 2008r. 56,7%; III kwartał 2009r. – 56,6%).

Województwo śląskie. Aktywność zawodowa ludności w wieku powyżej 15 lat, lata 2008 – 2009. Dane w %

Wyszczególnienie	Współczynnik aktywności zawodowej			Wskaźnik zatrudnienia			Stopa bezrobocia		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
I kwartał 2008r.	50,6	58,6	43,3	47,2	54,9	40,0	6,9	6,4	7,5
II kwartał 2008r.	51,7	59,6	44,3	48,7	56,3	41,6	5,8	5,5	6,2
III kwartał 2008r.	52,4	60,0	45,5	48,8	56,8	41,6	6,8	5,4	8,6
IV kwartał 2008r.	52,1	59,6	45,3	48,6	56,1	41,8	6,8	5,9	7,8
I kwartał 2009r.	52,5	60,4	45,4	49,0	57,1	41,8	6,5	5,3	7,8
II kwartał 2009r.	52,7	60,5	45,6	49,4	57,3	42,2	6,3	5,2	7,5
III kwartał 2009r.	52,4	61,1	44,6	48,7	57,4	40,9	7,1	6,1	8,2

Źródło:: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności, Urząd Statystyczny, Katowice

Zanotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia mężczyzn, z 56,8% w III kwartale 2008r. do 57,4% w III kwartale 2009r. Z porównania danych ogólnopolskich wynika, że

województwo śląskie niezmiennie charakteryzuje się niższym od krajowego wskaźnikiem zatrudnienia. Dotyczy to zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

**Śląskie na tle kraju. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku powyżej 15 lat według płci.
Stan w III kwartale, dane w %**

Województwa	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POLSKA	51,0	50,9	59,4	59,2	43,4	43,4
MAZOWIECKIE	57,5	56,7	66,6	64,3	49,2	49,9
WIELKOPOLSKIE	52,5	53,5	61,6	62,9	44,2	45,0
PODKARPACKIE	51,3	52,5	59,0	61,8	44,4	44,0
LUBELSKIE	51,1	52,3	58,8	59,8	44,1	45,6
PODLASKIE	52,5	52,3	60,4	59,4	45,0	45,7
ŁÓDZKIE	51,4	50,0	59,9	58,8	43,5	42,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	51,8	49,5	60,2	55,5	44,3	44,1
MAŁOPOLSKIE	49,9	49,3	56,6	56,4	44,3	42,7
LUBUSKIE	50,9	49,2	59,6	56,0	43,0	43,3
KUJAWSKO-POMORSKIE	48,0	49,1	58,4	60,0	38,2	39,3
OPOLSKIE	47,8	48,9	58,3	58,3	38,6	40,6
ŚLĄSKIE	48,8	48,7	56,8	57,4	41,6	40,9
POMORSKIE	49,9	48,5	56,6	55,5	44,0	42,0
ZACHODNIOPOMORSKIE	44,8	48,3	52,9	57,1	37,4	40,3
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	48,2	48,0	56,3	57,1	40,8	39,6
DOLNOŚLĄSKIE	48,4	47,8	58,0	56,5	40,0	40,2

Źródło Bank Danych Regionalnych Główny Urząd Statystyczny

Równocześnie wyraźnie widać, że w stosunku do danych ogólnopolskich, największe różnice w wysokości wskaźnika zatrudnienia obserwowane są w najstarszej grupie wiekowej.

**Śląskie na tle kraju. Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku powyżej 15 lat według grup wiekowych. Stan w III kwartale, dane w %
Ujęcie rankingowe wg ostatniej kolumny tabeli**

Województwa	Ogółem ludność w grupach wiekowych					
	15-24 lat		25-54 lat		55-64 lat	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
POLSKA	28,4	27,0	78,2	78,1	32,0	33,2
PODKARPACKIE	26,0	21,3	76,2	77,2	38,7	42,4
MAZOWIECKIE	37,3	31,2	82,8	83,8	39,0	40,9
LUBELSKIE	25,5	23,4	77,8	79,0	40,1	39,6
MAŁOPOLSKIE	26,1	22,4	80,1	79	32,6	36,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	28,3	25,3	79,1	77,2	36,3	34,9
DOLNOŚLĄSKIE	27,9	25,6	76,0	74,7	29,0	33,8
WIELKOPOLSKIE	30,4	34,3	79,3	79,6	30,7	33,4
POMORSKIE	29,8	25,4	77,3	75,8	33,2	33,3
LUBUSKIE	25,2	26,3	77,1	73,8	33,1	31,9
ZACHODNIOPOMORSKIE	21,8	25,9	70,7	73,0	28,6	31,7
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	22,6	24,8	76,1	73,9	30,7	31,5
PODLASKIE	33,7	30,0	83,5	82,6	33,1	30,9
OPOLSKIE	29,1	28,9	76,5	77,9	27,3	30,7
ŁÓDZKIE	27	26,5	80,4	79,8	31,2	27,7
KUJAWSKO-POMORSKIE	26,5	31,3	74,2	74,2	29,0	25,1
ŚLĄSKIE	25,9	26,0	75,8	76,4	22,0	24,5

Źródło Bank Danych Regionalnych Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni roku w województwie śląskim wartość wskaźnika zatrudnienia była wyższa dla większości grup wyodrębnionych ze względu na wiek. Z danych GUS wynika, że znaczący wzrost wysokości tego miernika wystąpił wśród ludności w wieku w przedziałach od 18 do 19 lat oraz od 40 do 44 lat. Natomiast niepokojące obniżenie wysokości wskaźnika zatrudnienia obserwowano wśród młodzieży w wieku 25-29 lat.

Wyszczególnienie	III kwartał 2008r.		III kwartał 2009r.	
	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Ogółem ludność w wieku powyżej 15 lat	48,8	6,8	48,7	7,1
15-64 lata	56,7	6,9	56,9	7,1
15-17 lat	2,8	x		
18-19 lat	7,3	47,1	12,5	x
20 – 24	44,8	19,1	45,6	18,5
25 – 29	79,7	5,7	73,9	9,8
30 – 34	79,8	6,5	83,1	4,7
35 – 39	87,3	3,5	84,6	5,1
40 – 44	78,5	5,9	83,6	4,9
45 – 49	71,7	3,4	76,2	4,1
50 – 54	62,3	4,3	61,5	3,9
55 – 59	30,0	10,1	33,7	11,4
60 – 64	10,0	X	10,6	x
65 lat i więcej	2,2	-	2,4	-

Na podstawie *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności*, źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

2. Obniżenie liczby bezrobotnych w województwie i poszczególnych powiatach.

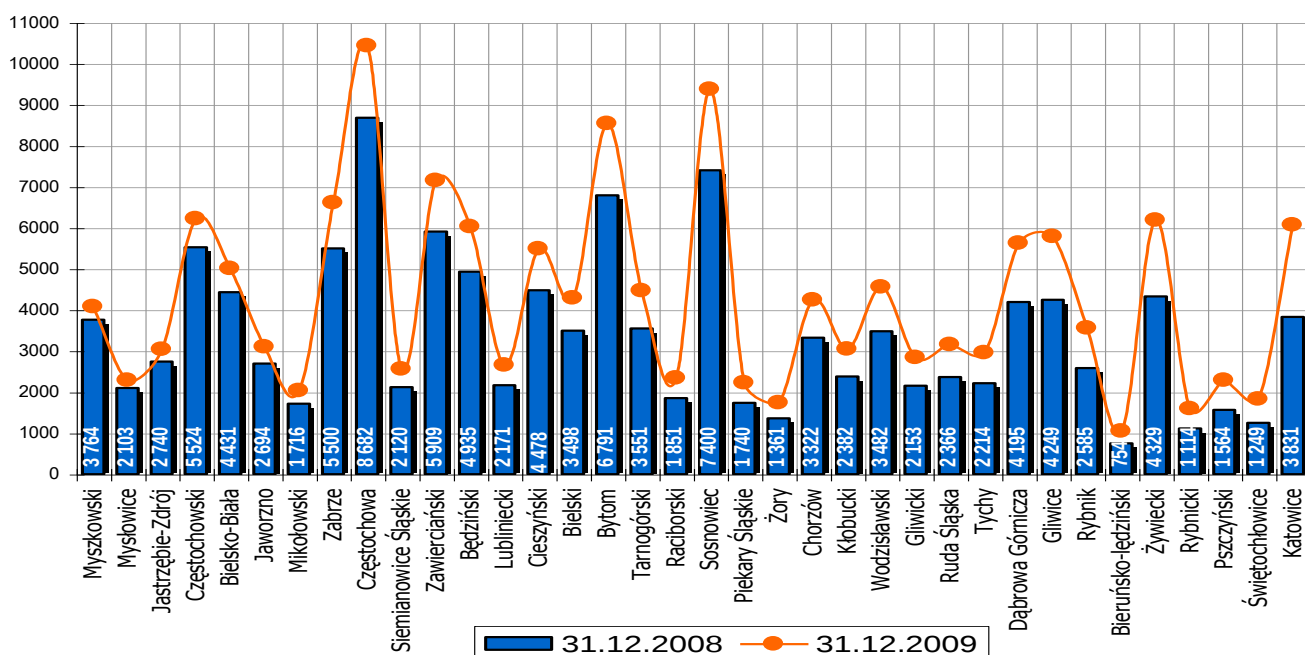
Założonego wskaźnika nie osiągnięto. Nastąpił wzrost liczby bezrobotnych w skali regionu i poszczególnych powiatów. Tendencje spadkowe obserwowano jedynie w II kwartale 2009r.

Wzrost bezrobocia wg powiatów i podregionów – ujęcie rankingowe

Województwo / powiaty	Liczba bezrobotnych ogółem		Wzrost liczby bezrobotnych
	31.12.2008r.	31.12.2009r.	
WOJ. ŚLĄSKIE	122 748	168 425	+45677
m. Mysłowice	2 103	2 489	+386
Bieruńsko-lędziński	754	1 140	+386
Mikołowski	1 716	2 220	+504
m. Żory	1 361	1 895	+534
m. Jastrzębie-Zdrój	2 740	3 312	+572
Rybnicki	1 114	1 738	+624
m. Siemianowice Śląskie	2 120	2 790	+670
m. Piekary Śląskie	1 740	2 422	+682
Myszkowski	3 764	4 446	+682
m. Jaworzno	2 694	3 377	+683
Raciborski	1 851	2 554	+703
Lubliniecki	2 171	2 897	+726

m. Świętochłowice	1 249	1 995	+746
Pszczynski	1 564	2 492	+928
Kłobucki	2 382	3 324	+942
Gliwicki	2 153	3 099	+946
m. Tychy	2 214	3 222	+1008
m. Bielsko-Biała	4 431	5 466	+1035
m. Ruda Śląska	2 366	3 441	+1075
Bielski	3 498	4 678	+1180
Częstochowski	5 524	6 782	+1258
m. Rybnik	2 585	3 882	+1297
m. Chorzów	3 322	4 627	+1305
Tarnogórski	3 551	4 872	+1321
Wodzisławski	3 482	4 969	+1487
Cieszyński	4 478	5 987	+1509
Będziński	4 935	6 573	+1638
m. Zabrze	5 500	7 206	+1706
Zawierciański	5 909	7 799	+1890
m. Dąbrowa Górnicza	4 195	6 131	+1936
m. Gliwice	4 249	6 310	+2061
Żywiecki	4 329	6 750	+2421
m. Bytom	6 791	9 315	+2524
m. Częstochowa	8 682	11 383	+2701
m. Katowice	3 831	6 618	+2787
m. Sosnowiec	7 400	10 224	+2824

Liczba bezrobotnych w powiatach. Uszeregowano rosnąco, od najniższej do najwyższej dynamiki wzrostu
Obliczenia własne WUP, na podstawie danych sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01

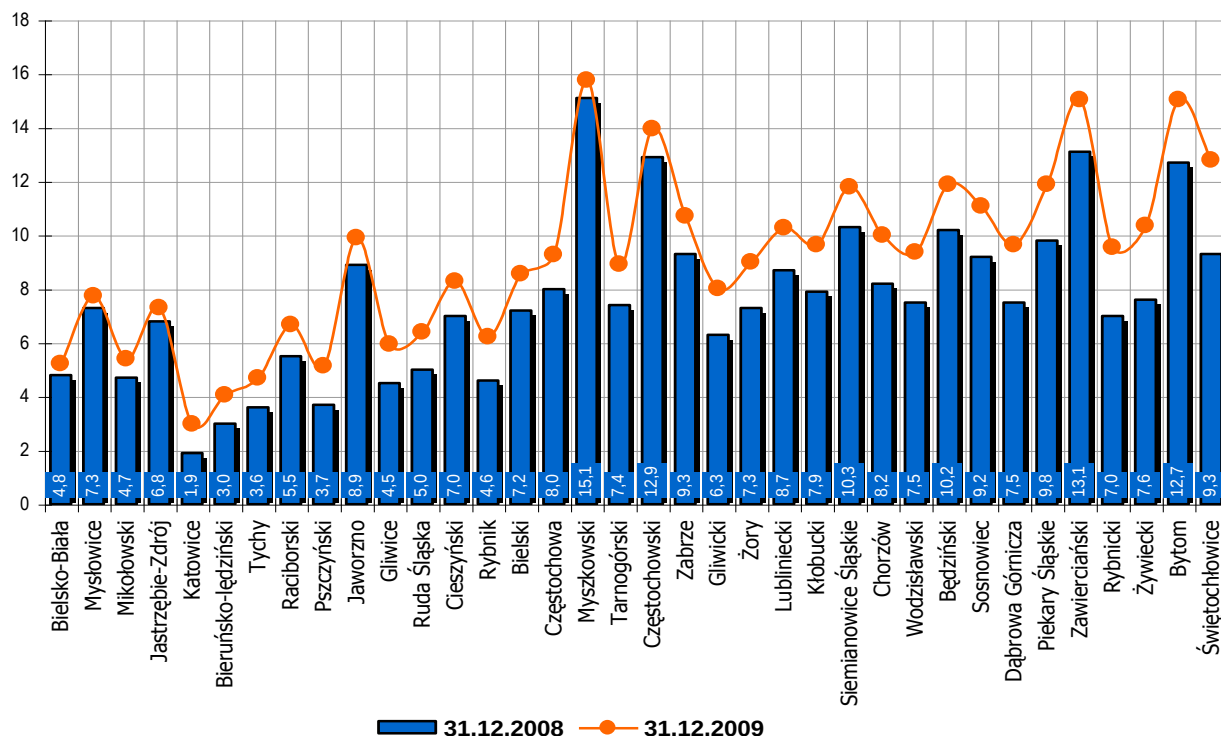

3. Obniżenie stopy bezrobocia w województwie i poszczególnych powiatach.

Zaplanowanego wskaźnika nie osiągnięto. Nastąpił wzrost stopy bezrobocia na poziomie regionu i powiatów. Licząc miesiąc do miesiąca, obniżenie wysokości stopy bezrobocia notowano wyłącznie w maju i czerwcu 2009r.

Podregiony / powiaty	Stopa bezrobocia. Dane w %		Wzrost w pkt proc.
	31.12.2008r.	31.12.2009r.	
WOJ. ŚLĄSKIE	6,9	9,2	2,3
m. Bielsko-Biała	4,8	5,8	1,0
m. Mysłowice	7,3	8,6	1,3
Mikołowski	4,7	6,0	1,3
m. Jastrzębie-Zdrój	6,8	8,1	1,3
m. Katowice	1,9	3,3	1,4
Bieruńsko-lędziński	3,0	4,5	1,5
m. Tychy	3,6	5,2	1,6
Raciborski	5,5	7,4	1,9
Pszczynski	3,7	5,7	2,0
m. Jaworzno	8,9	11,0	2,1
m. Gliwice	4,5	6,6	2,1
m. Ruda Śląska	5,0	7,1	2,1
Cieszyński	7,0	9,2	2,2
m. Rybnik	4,6	6,9	2,3
Bielski	7,2	9,5	2,3
m. Częstochowa	8,0	10,3	2,3
Myszkowski	15,1	17,5	2,4
Tarnogórski	7,4	9,9	2,5
Częstochowski	12,9	15,5	2,6
m. Zabrze	9,3	11,9	2,6
Gliwicki	6,3	8,9	2,6
m. Żory	7,3	10,0	2,7
Lubliniecki	8,7	11,4	2,7
Kłobucki	7,9	10,7	2,8
m. Siemianowice Śląskie	10,3	13,1	2,8
m. Chorzów	8,2	11,1	2,9
Wodzisławski	7,5	10,4	2,9
Będziński	10,2	13,2	3,0
m. Sosnowiec	9,2	12,3	3,1
m. Dąbrowa Górnicza	7,5	10,7	3,2
m. Piekary Śląskie	9,8	13,2	3,4
Zawierciański	13,1	16,7	3,6
Rybnicki	7,0	10,6	3,6
Żywiecki	7,6	11,5	3,9
m. Bytom	12,7	16,7	4,0
m. Świętochłowice	9,3	14,2	4,9

Stopa bezrobocia w powiatach. Uszeregowano rosnąco, od najmniejszego do największego wzrostu.
Dane w % . Na podstawie informacji Głównego Urzędu Statystycznego

4. Zwiększenie liczby osób długotrwale bezrobotnych w szkoleniach.

Wskaźnik nie został osiągnięty. W 2009r. zmniejszyła się o 1 265 osób liczba długotrwale bezrobotnych w szkoleniach, tj. z 7 666 osób w 2008 roku do 6 401 osób w roku 2009. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w 2009 o 808 osób zmniejszyła się ogólna liczba długotrwale bezrobotnych w porównaniu do roku poprzedzającego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku liczba długotrwale bezrobotnych wynosiła 57 714 osób, gdy w analogicznym okresie roku 2008 58 522 osoby. Jest to jedyna grupa bezrobotnych, wśród której nastąpił ilościowy spadek pomimo wzrostu liczby bezrobotnych ogółem.

Zgodnie z zapisami art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, długotrwale bezrobotni to jedna z kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku, w stosunku do której powinny być stosowane dodatkowe działania, włącznie z zastosowaniem możliwości, jakie dają ustawy o zatrudnieniu socjalnym i pomocy społecznej. Na przestrzeni roku znacząco poprawiła się sytuacji osób kwalifikowanych do tej kategorii.

Jeżeli chodzi o podregiony, to niewielki wzrost wyłączonych z tego tytułu obserwowano jedynie w podregionie bielskim, częstochowskim, gliwickim i rybnickim.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że znacząco wzrósł udział rozpoczynających szkolenia wśród całego „odpływu” zanotowanego w grupie długotrwale bezrobotnych (w 2008r. wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia stanowili 6,2% wśród ogółu długotrwale bezrobotnych wyłączonych z rejestrów, w 2009r. ten odsetek był o 2,3 pkt proc. wyższy).

Podregiony / powiaty	2008			2009		
	Długotrwale bezrobotni (DB) Stan 31.12	Rozpoczynający szkolenia	% wśród ogółu wyłączonych DB	Długotrwale bezrobotni. Stan 31.12	Rozpoczynający szkolenia	% wśród ogółu wyłączonych DB
WOJ. ŚLĄSKIE	58 522	7 666	6,2%	57 714	6 401	8,5%
Podregion bielski	7 513	245	2,8%	7 623	273	4,1%
Bielski	1 618	39	2,3%	1 463	47	3,4%
Cieszyński	1 974	109	3,7%	1 885	96	4,7%
Żywiecki	1 743	8	0,5%	2 326	26	2,0%
m. Bielsko-Biała	2 178	89	3,6%	1 949	104	5,1%
Podregion bytomski	7 836	1046	7,7%	8 098	727	8,6%
Lubliniecki	982	190	12,8%	1 045	99	9,1%
Tarnogórski	1 729	366	12,1%	1 685	207	9,9%
m. Bytom	4 079	413	5,7%	4 366	344	8,3%
m. Piekary Śląskie	1 046	77	4,2%	1 002	77	7,0%
Podregion częstochowski	9 074	744	4,5%	9 979	746	7,5%
Częstochowski	2 432	167	3,9%	2 867	160	6,3%
Kłobucki	861	69	3,4%	958	61	4,7%
Myszkowski	1 764	109	4,3%	1 696	192	8,1%
m. Częstochowa	4 017	399	5,2%	4 458	333	8,8%
Podregion gliwicki	6 234	1117	8,4%	5 974	1132	13,3%
Gliwicki	1 014	136	7,5%	1 043	122	11,0%
m. Gliwice	2 074	350	8,0%	2 150	505	17,4%
m. Zabrze	3 146	631	8,9%	2 781	505	11,3%
Podregion katowicki	6 874	1375	6,3%	6 149	759	6,4%
m. Chorzów	1 806	493	8,0%	1 728	271	8,7%
m. Katowice	1 755	257	4,3%	1 456	71	2,9%
m. Mysłowice	1 055	153	7,9%	819	134	9,1%
m. Ruda Śląska	876	141	5,1%	798	79	4,6%
m. Siemianowice Śl.	882	248	8,2%	825	147	6,7%
m. Świętochłowice	500	83	4,1%	523	57	6,4%
Podregion rybnicki	5 708	620	4,6%	5 250	715	8,9%
Raciborski	844	53	4,6%	684	89	8,4%
Rybnicki	434	42	3,8%	438	43	7,3%
Wodzisławski	1 457	208	5,0%	1 374	209	9,6%
m. Jastrzębie Zdrój	1 389	133	4,3%	1 113	152	7,9%
m. Rybnik	1 068	103	3,8%	1 148	181	11,6%
m. Żory	516	81	6,0%	493	41	5,8%
Podregion sosnowiecki	12 695	2 205	7,6%	12 415	1 880	10,5%
Będziński	2 617	544	8,9%	2 453	890	21,1%
Zawierciański	3 291	244	3,7%	3 247	228	5,3%
m. Dąbrowa Górnicza	2 043	429	7,2%	2 037	229	6,8%
m. Jaworzno	1 369	311	11,4%	1 107	160	9,0%
m. Sosnowiec	3 375	677	8,6%	3 571	373	8,7%
Podregion tyski	2 588	314	4,2%	2 226	169	4,8%
Mikołowski	876	65	2,6%	581	61	4,9%
Pszczynski	641	46	2,7%	657	16	2,2%
Bieruńsko-lędzki	294	34	3,7%	240	11	2,5%
m. Tychy	777	169	7,4%	748	81	7,4%

Źródło: Obliczenia własne WUP, na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS -01

5. Zwiększenie liczby osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich w szkoleniach.

Wskaźnik osiągnięto. Województwo śląskie, jest najbardziej zurbanizowanym regionem w kraju. Problem bezrobocia agrarnego dotyczy przede wszystkim podregionu częstochowskiego i bielskiego. Zwiększono liczbę osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich w szkoleniach z 2 451 osób w 2008 roku do 2 716 osób w 2009 roku tj. o 265 osób. Zwiększenie to może być pochodną zwiększenia liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi z 26 194 osób w 2008 roku do 35 915 osób tj. o 8 821 osób.

6. Zwiększenie liczby kobiet w programach aktywizujących.

Wskaźnik częściowo osiągnięty. Wzrosła liczba kobiet rozpoczynających zatrudnienie subsydiowane kierowanych na staże, rozpoczynających prace społecznie użyteczne. Spadła liczba kobiet kierowanych na szkolenia oraz rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Natomiast w liczbach bezwzględnych nastąpił spadek udziału kobiet w programach aktywizujących o 1 340 osób tj. z 39 337 osób w 2008 roku do 37 997 osób w 2009 roku.

Liczba kobiet rozpoczynających poszczególne formy.

Liczba kobiet wyłączonych z tytułu rozpoczęcia aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu		2008 r.	2009 r.
Podjęcie pracy subsydiowanej		6 342	6 949
z tego	prac interwencyjnych	1 339	1 086
	robót publicznych	881	1 131
	podjęcia działalności gospodarczej	2 084	2 734
	podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 780	1 864
	inne	258	134
rozpoczęcia szkolenia		10 174	8 972
rozpoczęcia stażu		13 994	18 240
rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy / przygotowania zawodowego dorosłych		6 186	488
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej		2 641	3 348
Razem kobiety wyłączone z powodu rozpoczęcia aktywizacji zawodowej		39 337	37 997

Analizy udziału kobiet w programach aktywizujących dokonano z wykorzystaniem danych sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Na sytuację w tym obszarze w pewnej mierze wpłynął fakt, że na początku ubiegłego roku zrezygnowano z formy aktywizacji pn. przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Osoby w wieku powyżej 25 lat, które najczęściej były obejmowane tą formą pomocy uzyskały możliwość podejmowania staży, równocześnie wprowadzony został nowy program aktywizujący tj. przygotowanie zawodowe dorosłych. Obiektywne czynniki tj. brak przepisów wykonawczych na początku 2009r, skomplikowane procedury (dużo formalności) oraz relatywnie niskie premie dla pracodawców sprawiły, że ta forma aktywizacji cieszyła się niewielkim zainteresowaniem.

Należy pamiętać, że alternatywnie do działań prowadzonych przez powiatowe urzędy pracy, w ubiegłym roku w województwie śląskim ogłaszany był konkurs w ramach Poddziałania 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym

rynku (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie. Był to konkurs otwarty, w którym startowały w dużej mierze firmy komercyjne. Beneficjentami ostatecznymi składanych projektów były często osoby nieaktywne zawodowo (lub bezrobotne). Obecnie nie jest jeszcze znana skala pomocy, której udzielono w ramach tego Poddziałania, część projektów jest w fazie realizacji.

7. Zwiększenie liczby osób powyżej 45 roku życia w programach aktywizujących.

W świetle dostępnych danych statystycznych trudno jednoznacznie stwierdzić, czy założenie RPDZ na 2009r. dotyczące tego wskaźnika zostało zrealizowane, aczkolwiek z pewnością w 2009 r. wzrosła liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku powyżej 45 roku życia, które uczestniczyły w zajęciach aktywizacyjnych. Ogólnie liczba kończących szkolenia (bezrobotni i poszukujący pracy) pozostała niezmienna. Większa była liczba bezrobotnych z grupy 45+, którzy ukończyli szkolenia w klubach pracy, spadła natomiast liczba bezrobotnych, którzy ukończyli pozostałe szkolenia.

Wyszczególnienie	2008r.	2009r.
Liczba osób (bezrobotni i poszukujący pracy) w wieku 45+, uczestników zajęć aktywizacyjnych w województwie śląskim	1 704	3 005
Liczba bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku 45+, którzy ukończyli szkolenia w tym:	5 412	5 410
- liczba osób w wieku 45+, którzy ukończyli szkolenia w klubie pracy	571	972
- liczba osób w wieku 45+, którzy ukończyli szkolenia re kwalifikacyjne	4 841	4 438

Źródło: Załącznik Nr 4 do MPiPS-01, sporządzany raz w roku

W obligatoryjnym miesięcznym sprawozdaniu o rynku pracy MPiPS-01 brak jest szczegółowych informacji o skali aktywizacji osób bezrobotnych powyżej 45. roku życia. Formularz tego sprawozdania pozwala jedynie na zobrazowanie skali wyłączeń z tytułu rozpoczęcia programów aktywizujących przez osoby z grupy 50+.

W 2009 roku wyraźnie wzrosła liczba osób powyżej 50 roku życia, które objęte zostały zatrudnieniem subsydiowanym i szkoleniami. Większa była liczba bezrobotnych skierowanych do prac społecznie użytecznych. Te korzystne tendencje dotyczyły w nieco większym stopniu dotyczyły mężczyzn. Natomiast znacząco spadła liczba osób rozpoczynających przygotowanie zawodowe w miejscu pracy (w związku z wygaszeniem tej formy aktywizacji). Dokładne dane obrazujące tę kwestię zawarto w tabeli.

Wyszczególnienie	2008 r.			2009 r.		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy w wieku 50-64 lata, które rozpoczęły udział w formie aktywizacji w tym:	7 845	3 690	4 155	7 320	3 073	4 247
zatrudnienie subsydiowane	1 905	793	1 112	2 145	792	1353
szkolenie	2 777	1 421	1 356	2 939	1 444	1 495
przygotowanie zawodowe / staże	1 363	917	446	91	72	19
prace społecznie użyteczne	1 800	559	1 241	2 145	765	1 380

8. Wzrost liczby samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji z Funduszu Pracy.

W aspekcie wzrostu liczby samozatrudnionych, którzy uruchomili własny biznes z wykorzystaniem dotacji z Funduszu Pracy założenie zawarte w Regionalnym Planie na Rzecz Zatrudnienia na rok 2009 zostało w pełni zrealizowane.. Niewątpliwym sukcesem jest zwiększenie o 41% wskaźnika podjęć pracy w wyniku otrzymanej pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W 2009 roku 6 624 osoby, a w 2008 roku 4 698 osoby znalazły pracę w wyniku samozatrudnienia.

Szczegółowe informacje zawarte są w poniższej tabeli.

Podregiony / powiaty	2008 r.			2009 r.		
	Bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Bezrobotni zatrudnieni na stanowiskach refundowanych	Razem (kolumna 2+3)	Bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Bezrobotni zatrudnieni na stanowiskach refundowanych	Razem (kolumna 5+6)
1	2	3	4	5	6	7
WOJ. ŚLĄSKIE	4 698	3 461	8 159	6 624	3 972	10 596
Podregion bielski	522	322	844	919	372	1 291
Bielski	86	73	159	180	121	301
Cieszyński	123	0	123	207	0	207
Żywiecki	152	132	284	250	140	390
m. Bielsko-Biała	161	117	278	282	111	393
Podregion bytomski	459	191	650	633	268	901
Lubliniecki	118	30	148	169	56	225
Tarnogórski	159	72	231	299	133	432
m. Bytom	144	36	180	105	27	132
m. Piekary Śląskie	38	53	91	60	52	112
Podregion częstochowski	821	542	1 363	1 081	688	1 769
Częstochowski	234	167	401	289	192	481
Kłobucki	94	26	120	124	40	164
Myszkowski	123	50	173	213	90	303
m. Częstochowa	370	299	669	455	366	821
Podregion gliwicki	444	248	692	473	232	705
Gliwicki	76	1	77	58	4	62
m. Gliwice	152	4	156	153	2	155
m. Zabrze	216	243	459	262	226	488

Podregiony / powiaty	2008 r.			2009 r.		
	Bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Bezrobotni zatrudnieni na stanowiskach refundowanych	Razem (kolumna 2+3)	Bezrobotni, którzy otrzymali dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej	Bezrobotni zatrudnieni na stanowiskach refundowanych	Razem (kolumna 5+6)
1	2	3	4	5	6	7
Podregion katowicki	686	581	1 267	1 145	718	1 863
m. Chorzów	170	102	272	255	132	387
m. Katowice	273	195	468	450	180	630
m. Mysłowice	21	43	64	53	45	98
m. Ruda Śląska	59	75	134	89	70	159
m. Siemianowice Śl.	123	109	232	234	223	457
m. Świętochłowice	40	57	97	64	68	132
Podregion rybnicki	471	453	924	686	444	1 130
Raciborski	51	32	83	93	38	131
Rybnicki	52	41	93	67	56	123
Wodzisławski	155	128	283	177	97	274
m. Jastrzębie Żród	71	90	161	115	81	196
m. Rybnik	90	95	185	150	108	258
m. Żory	52	67	119	84	64	148
Podregion sosnowiecki	1 027	649	1 676	1 416	716	2 132
Będziński	280	125	405	354	139	493
Zawierciański	179	152	331	250	185	435
m. Dąbrowa Górnicza	222	111	333	348	111	459
m. Jaworzno	86	82	168	102	91	193
m. Sosnowiec	260	179	439	362	190	552
Podregion tyski	268	475	743	271	534	805
Mikołowski	122	99	221	115	149	264
Pszczynski	40	20	60	32	22	54
Bieruńsko-lędzki	29	93	122	32	92	124
m. Tychy	77	263	340	92	271	363

Źródło: Obliczenia własne WUP, na podstawie sprawozdania o rynku pracy MPiPS -01

9. Wzrost zatrudnienia wśród niepełnosprawnych.

Wskaźnik osiągnięto. Z danych GUS wynika, że w 2009 r. wskaźnik zatrudnienia wśród niepełnosprawnych mieszkańców województwa śląskiego znacząco wzrósł (7 pkt proc). W żadnym innym regionie skala tego wzrostu nie była tak wysoka, w 6 województwach odnotowano zmniejszenie się tego wskaźnika. Nie zmienia to faktu, że nadal wysokość wskaźnika zatrudnienia w województwie śląskim należy do najniższych w kraju, w III kwartale 2009r. opisywany miernik przyjmował wartość 18,4% co oznacza, że na 100 niepełnosprawnych w wieku od 15 do 64 lat pracuje zaledwie 18.

**Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 15-64 lata.
Lata 2008-2009. Stan w III kwartale**

Polska / województwa	2008	2009
POLSKA	20,4	21,3
PODKARPACKIE	28,6	32,5
LUBELSKIE	24,4	26,2
PODLASKIE	24,6	25,9
LUBUSKIE	25,0	25,0
ŁÓDZKIE	23,1	24,3
MAZOWIECKIE	21,3	24,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	25,3	20,9
OPOLSKIE	17	20,8
WIELKOPOLSKIE	22,9	20,2
MAŁOPOLSKIE	17,8	19,9
ŚLĄSKIE	11,4	18,4
POMORSKIE	15,9	17,9
KUJAWSKO-POMORSKIE	21,5	17,7
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	17,5	16,8
DOLNOŚLĄSKIE	19,2	16,1
ZACHODNIOPOMORSKIE	13,4	11,7

Źródło: Badanie BAEL, Bank

10. Zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 25 roku życia.

Nie udało się osiągnąć zamierzonego rezultatu. Pogorszenie sytuacji gospodarczej skutkuje między innymi coraz trudniejszą sytuacją ludzi młodych. W końcu grudnia 2009 r. bez pracy pozostawało 35,2 tys. bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat, w tym 55,1% kobiet. W odniesieniu do grudnia 2008 r. liczba najmłodszych bezrobotnych wzrosła o 13,1 tys. osób (tj. o 59,0%).

Według stanu na 31.12.2009 r. bezrobotna młodzież to 20,9% ogółu zarejestrowanych, rok wcześniej udział ten był niższy (18,0%).

Bezrobotni w wieku do 25 lat.

Podregiony / powiaty	31.12.2008r.		31.12.2009r.		Wzrost liczby bezrobotnych w 2009r.
	Osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	Osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	
WOJ. ŚLĄSKIE	22 133	18,0%	35 195	20,9%	13 062
Podregion bielski	2 771	16,6%	4 715	20,6%	1 944
Bielski	550	15,7%	941	20,1%	391
Cieszyński	894	20,0%	1 455	24,3%	561
Żywiecki	814	18,8%	1 581	23,4%	767
m. Bielsko-Biała	513	11,6%	738	13,5%	225
Podregion bytomski	2 639	18,5%	4 376	22,4%	1 737
Lubliniecki	581	26,8%	806	27,8%	225
Tarnogórski	782	22,0%	1 275	26,2%	493
m. Bytom	959	14,1%	1 712	18,4%	753
m. Piekary Śląskie	317	18,2%	583	24,1%	266

<i>Podregiony / powiaty</i>	31.12.2008r.		31.12.2009r.		Wzrost liczby bezrobotnych w 2009r.
	Osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	Osoby	% wśród ogółu bezrobotnych	
<i>Podregion częstochowski</i>	3 183	15,6%	4 164	16,1%	981
Częstochowski	1 014	18,4%	1 188	17,5%	174
Kłobucki	521	21,9%	821	24,7%	300
Myszkowski	674	17,9%	824	18,5%	150
m. Częstochowa	974	11,2%	1 331	11,7%	357
<i>Podregion gliwicki</i>	2 187	18,4%	3 581	21,6%	1 394
Gliwicki	491	22,8%	794	25,6%	303
m. Gliwice	649	15,3%	1 164	18,4%	515
m. Zabrze	1 047	19,0%	1 623	22,5%	576
<i>Podregion katowicki</i>	2 749	18,3%	4 721	21,5%	1 972
m. Chorzów	556	16,7%	867	18,7%	311
m. Katowice	501	13,1%	1 207	18,2%	706
m. Mysłowice	473	22,5%	635	25,5%	162
m. Ruda Śląska	556	23,5%	958	27,8%	402
m. Siemianowice Śląskie	394	18,6%	619	22,2%	225
m. Świętochłowice	269	21,5%	435	21,8%	166
<i>Podregion rybnicki</i>	3 399	25,9%	5 424	29,6%	2 025
Raciborski	430	23,2%	709	27,8%	279
Rybnicki	306	27,5%	579	33,3%	273
Wodzisławski	986	28,3%	1 568	31,6%	582
m. Jastrzębie-Zdrój	740	27,0%	1 009	30,5%	269
m. Rybnik	592	22,9%	1 026	26,4%	434
m. Żory	345	25,3%	533	28,1%	188
<i>Podregion sosnowiecki</i>	3 927	15,6%	5 990	17,6%	2 063
Będziński	708	14,3%	1 066	16,2%	358
Zawierciański	998	16,9%	1 514	19,4%	516
m. Dąbrowa Górnicza	662	15,8%	1 051	17,1%	389
m. Jaworzno	532	19,7%	848	25,1%	316
m. Sosnowiec	1 027	13,9%	1 511	14,8%	484
<i>Podregion tyski</i>	1 278	20,5%	2 224	24,5%	946
Mikołowski	302	17,6%	526	23,7%	224
Pszczynski	453	29,0%	801	32,1%	348
Bieruńsko-lędziański	168	22,3%	306	26,8%	138
m. Tychy	355	16,0%	591	18,3%	236

IV. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W RAMACH RPDZ

Fundusz Pracy

Głównym źródłem finansowania działań podejmowanych przez publiczne służby zatrudnienia był Fundusz Pracy.

Na 2009 rok Województwo Śląskie otrzymało, zgodnie z pierwszą decyzją finansową MPiPS środki Funduszu Pracy w łącznej wysokości 259 637,5 tys. zł. Z tego:

- 50% tj. 129 818,9 tys. zł, otrzymały powiatowe urzędy pracy zgodnie z algorytmem,
-50% tj. stanowiło rezerwę wojewódzką którą rozdysponowano na powiatowe urzędy pracy w następujący sposób:

- * program wojewódzki „Wejście na rynek pracy”: w kwocie 19 818,7 tys. zł,
- * projekty systemowe PUP (Poddziałanie) 6.1.3 PO KL w kwocie 110 000,0 tys. zł.

Z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej pozyskano na przestrzeni całego roku dodatkowo środki Funduszu Pracy w wysokości 129 125,9 tys. zł.

W efekcie w 2009 roku dysponowano środkami w łącznej wysokości 388 763,0 tys. zł.

Ogółem na programy na rzecz promocji zatrudnienia wydatkowano wg stanu na dzień 31.12.2009r. środki Funduszu Pracy w wysokości 385 396,6 tys. zł (rok 2008 - 291 356,6 tys. zł). Z tego na wybrane formy aktywizacji wydano następujące kwoty:

- szkolenia ogółem: 2009r. – 45 532,9 tys. zł, 2008r. - 33 964,4 tys. zł
- prace interwencyjne: 2009r. – 7 451,9 tys. zł, 2008r. – 8 364,5 tys. zł
- roboty publiczne: 2009r. – 16 766,1 tys. zł, 2008r. – 10 424,4 tys. zł
- prace społecznie użyteczne: 2009r. – 4 419,9 tys. zł, 2008r. - 3 989,8 tys. zł
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy : 2009r. – 49 900,0 tys. zł, 2008r. – 35 919,8 tys. zł
- środki na podjęcie działalności gospodarczej: 2009r. - 116 803,2 tys. zł, 2008r. – 66 019,2 tys. zł
- stypendia i składki na ubezpieczenie społeczne na okres stażu, przygotowania zawodowego i nauki: 2009r. – 140 897,1 tys. zł, 2008r. - 130 933,6 tys. zł

Wg stanu na 31.12 .2009r. poziom wykorzystania środków Funduszu Pracy przez powiatowe urzędy pracy wyniósł **99,1%**.

Dzięki środkom Funduszu Pracy bezrobotni uczestniczyli m.in. w następujących formach aktywizujących:

- prace interwencyjne - 1 792 osoby
- roboty publiczne - 2 748 osób
- podjęcia działalności gospodarczej - 6 624 osoby
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – 3 972 osoby
- rozpoczęcia szkolenia- 19 518 osób
- rozpoczęcia stażu - 24 259 osób
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy - 620 osób
- rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej – 6 080 osób

Szczegółowe informacje na temat środków FP i poziomu ich wykorzystania w 2009 roku przedstawia poniższa tabela.

Środki Funduszu Pracy otrzymane przez powiatowe urzędy pracy i poziom ich wykorzystania (w tys. zł) wg stanu na 31 grudnia 2009r.

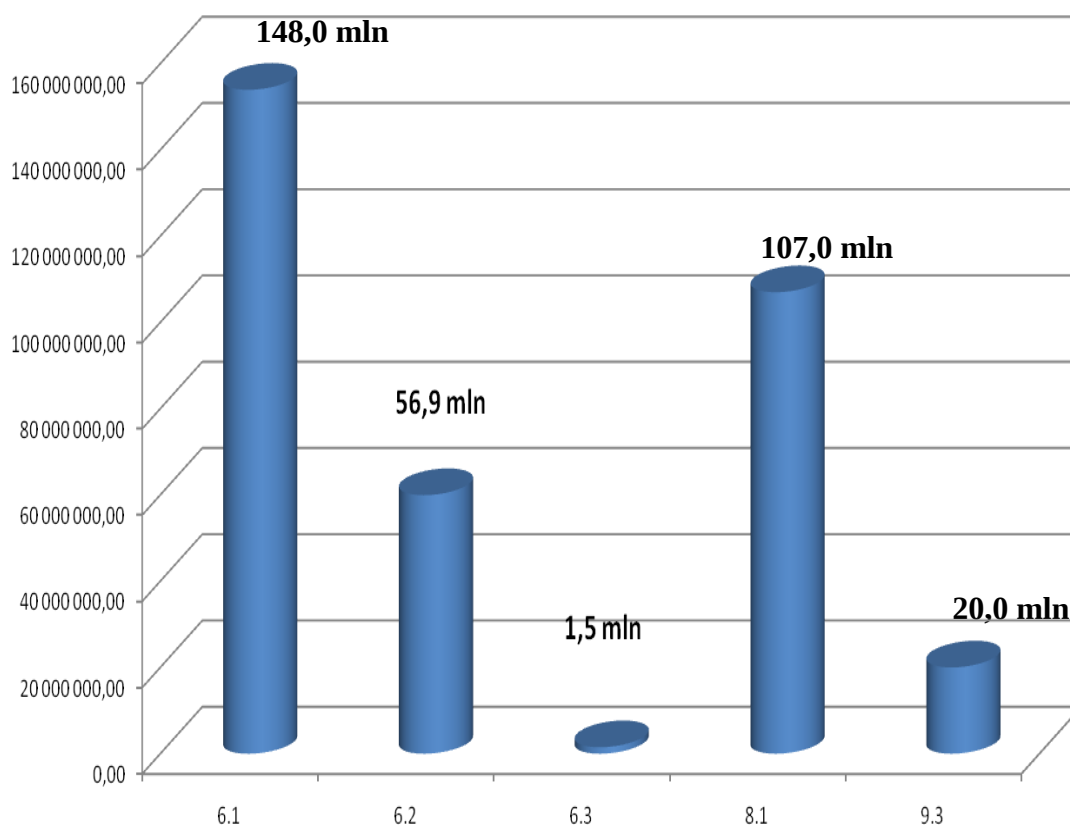
Lp.	Powiatowy Urząd Pracy	Ogół środków FP otrzymanych decyzjami finansowymi MPiPS na programy na rzecz promocji zatrudnienia w 2009r.	Wydatki z FP na programy na rzecz promocji zatrudnienia w 2009r.	Stopień wykorzystania środków FP w % (4:3)
1	2	3	4	5
1	Będzin	20484,7	20240,7	98,8
2	Bielsko-Biała z p.bielskim	18258,3	18231,6	99,9
3	Bytom	12858,3	12620,6	98,2
4	Chorzów	11599,7	11601,7	100,0
5	Cieszyn	11451,1	11057,9	96,6
6	Częstochowa z p. częstochowskim	39454,0	38965,9	98,8
7	Dąbrowa Górnicza	15135,3	15121,9	99,9
8	Gliwice z p.gliwickim	13952,3	14079,2	100,9
9	Jastrzębie Zdrój	9034,7	9020,4	99,8
10	Jaworzno	9093,5	9092,1	100,0
11	Katowice	16202,4	16200,6	100,0
12	Kłobuck	7591,8	7554,7	99,5
13	Lubliniec	7649,2	7645,0	99,9
14	Mikołów	9310,9	8798,0	94,5
15	Mysłowice	5414,7	5320,8	98,3
16	Myszków	13563,6	13283,2	97,9
17	Piekary Śląskie	4914,4	4877,2	99,2
18	Pszczyna	5565,4	5550,0	99,7
19	Racibórz	4837,9	4787,8	99,0
20	Ruda Śląska	7571,4	7560,1	99,9
21	Rybnik z p. rybnickim	12571,6	12571,5	100,0
22	Siemianowice Śląskie	15322,6	15322,6	100,0
23	Sosnowiec	18203,2	18148,4	99,7
24	Świętochłowice	5628,0	5512,1	97,9
25	Tamowskie Góry	15287,4	15260,1	99,8
26	Tychy z p.bieruńsko-lęczyńskim	13128,8	13087,9	99,7
27	Wodzisław Śląski	9939,8	9921,6	99,8
28	Zabrze	18770,3	18198,9	97,0
29	Zawiercie	20386,4	20191,7	99,0
30	Żory	4502,3	4543,6	100,9
31	Żywiec	11079,0	11028,8	99,5
x	województwo śląskie	388763,0	385396,6	99,1

Europejskie Fundusz Społeczny

Działania wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach i środki finansowe na ich wdrażanie

- Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie - 148 mln zł
- Działanie 6.2 – Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i zatrudnienia – 56,9 mln zł
- Działanie 6.3 – Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich – 1,5 mln zł
- Działanie 8.1 – Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie – 107 mln zł
- Działanie 9.3 – Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych 20 mln zł

Środki na finansowanie Działań PO KL w roku 2009 (w zł)

Konkursy/nabory ogłoszone przez WUP w roku 2009:

Działanie	Liczba Konkursów/ naborów	Alokacja 2009 (w PLN)	Złożone wnioski		Podpisane umowy (w PLN)	
			Liczba	Wartość (w PLN)	Liczba	Wartość (w PLN)
6.1.1	1	30 000 000,00	207	172 250 014,54	27	24 770 362,59
6.1.2	1	13 000 000,00	40	18 345 176,44	29	11 193 497,18
6.1.3	1	110 931 615,80	31	110 931 615,80	31	110 931 615,80
6.2	1	59 950 015,13	106	195 330 757,67	26	52 051 318,08
6.3	2	1 500 000,00	203	14 562 520,50	16	757 510,43
8.1.1	2	80 000 000,00	491	473 793 191,89	52	55 671 540,55
8.1.2	2	25 000 000,00	147	114 451 662,57	8	9 732 691,93
8.1.3	2	2 000 000,00	34	6 763 451,70	0	0,00
9.3	2	20 000 000,00	104	114 587 822,91	6	4 957 460,00
VI Projekty Innowacyjne	1	3 000 000,00	7	10 328 993,78	0	0,00

Projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy (Poddziałanie 6.1.3)

Realizowanych jest 31 projektów systemowych PUP

W 2008 roku zakontraktowanych zostało 113 497 090,76 zł W kwietniu 2009 roku wszystkie umowy zostały aneksowane. Do końca 2009 r. zostały rozliczone i zatwierdzone wydatki na kwotę 212 961 186,03 zł

Według danych na koniec 2009 roku w realizowanych projektach systemowych wsparciem zostało objętych blisko 30 tys. osób bezrobotnych, w tym:

- 8 tys. długotrwale bezrobotnych;
- 11 tys. osób w wieku do 25 lat;
- 3 tys. bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie;
- 5,4 tys. osób uzyskało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

V. OPIS WYBRANYCH ZADAŃ ZREALIZOWANYCH PRZEZ UCZESTNIKÓW RPDZ W 2009 ROKU

PRIORYTET I. WZROST AKTYWNOŚCI

Wojewódzki Urząd Pracy – Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - realizował w 2009 roku projekty mające na celu wsparcie różnych grup bezrobotnych i poszukujących pracy. W różnych formach wsparcia osób z grup defaworyzowanych i znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w powrocie na rynek pracy oraz dostosowaniu i zintegrowaniu ze środowiskiem pracy uczestniczyło w CliPKZ w Katowicach, Bielsku-Białej, Częstochowie.: 29 osób powyżej 50 roku życia korzystało z indywidualnego poradnictwa zawodowego, 9 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym uczestniczyło w poradnictwie zawodowym indywidualnym, 6 osób niepełnosprawnych uczestniczyło w poradnictwie zawodowym indywidualnym, 62 osoby w 7 edycjach uczestniczyło w poradnictwie zawodowym grupowym. Łącznie w wyniku realizacji zadania wsparciem objęto 106 osób.

Udzielano również pomocy młodzieży rozpoczynającej karierę zawodową, w tym upowszechniano działania przyczyniające się do szybkiego i płynnego przechodzenia od nauki do pracy. W wyniku realizacji określonych form wsparcia wyposażono młodzież wkraczającą na rynek pracy powyżej 18 roku życia w wiedzę i umiejętności konieczne do skutecznego poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. W wyniku realizacji zadania **wsparciem objęto łącznie 878 osób**, w tym 11 uczniów szkoły specjalnej.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizował **Działanie 9.3 PO KL - Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych**. W ramach zadania wsparciem będą objęte następujące grupy docelowe: - osoby w wieku 25 – 64 lat (oraz osoby nie uczące się w wieku 18 – 24 lat) zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach szkolnych, szkoły dla dorosłych, placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzące formalne kształcenia ustawiczne, partnerzy społeczno – gospodarczy, pracodawcy . Projekty obejmują wsparcie dla zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenia znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy. Zadanie realizowano poprzez projekty uprawnionych beneficjentów, wybierane w trybie konkursowym.

W ramach Działania 9.3 prowadzono w okresie sprawozdawczym 2 nabory projektów. Nabór w ramach konkursu otwartego (1/POKL/9.3/2009) trwał od 27 lutego 2009 r. do 31 marca 2009 r. Drugi nabór w ramach konkursu otwartego (2/POKL/9.3/2009) trwał od 17 sierpnia 2009 r. do 30 listopada 2009 r. W ramach w/w konkursów w okresie sprawozdawczym.:

złożono 104 wnioski o dofinansowanie; 86 wniosków o dofinansowanie przeszło pozytywnie ocenę formalną, 10 wniosków o dofinansowanie zostało zatwierdzonych do realizacji, podpisano 4 umowy o dofinansowanie na kwotę 3 029 508 PLN,

Część wniosków z konkursu otwartego nr 2/POKL/9.3/2009 nadal podlega procedurze oceny merytorycznej. Podpisano 4 umowy na projekty z 2009 r., nie przekazano żadnych zaliczek.

W ramach konkursów z roku 2008 podpisano 6 umów z konkursu 2008 r. (nr 1/POKL/9.3/2008) na kwotę 4 629 456,40 PLN.

Liczba osób w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Działania: 938.

W ramach aktywizacji zawodowej osób zamieszkujących obszary peryferyjne – poprawa ich mobilności zawodowej **Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wdrażał Działanie 6.3 PO KL - Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.** Celem zadania jest podniesienie zdolności do zatrudnienia oraz mobilności przestrzennej i zawodowej osób zamieszkujących na obszarach wiejskich poprzez przygotowanie ich do podjęcia pracy w zawodach pozarolniczych oraz wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich. Grupy docelowe w tym zadaniu to mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich, podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców tych obszarów. Liczbę projektów wspierających rozwój inicjatyw lokalnych osiągnięto na poziomie 98, co stanowi 326,67% wartości zakładanej na rok 2009. W ramach Działania 6.3 podpisano 11 umów o dofinansowanie ze środków założonych na 2009 r. na kwotę 527 025,43 PLN, co stanowi 35,14% alokacji założonej w Planie Działania na 2009 r. (tj. 1 500 000 PLN). Równocześnie w okresie sprawozdawczym podpisano 87 umów na łączną kwotę 3 988 633,67 PLN z konkursu z roku 2008.

W okresie sprawozdawczym (w ramach Działania 6.3) przekazano zaliczki dla beneficjentów na łączną kwotę 4 516 258,58 PLN .

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy (Poddziałanie 6.1.1 PO KL), Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw (Poddziałanie 8.1.1 PO KL), Upowszechnienie kształcenia ustawicznego w formach szkolnych (Działanie 9.3 PO KL) aktywizował osoby **w wieku 50+**. W ramach Działań/Poddziałań wskazanych w powyżej premiowane były m.in. projekty, w których grupę docelową, w co najmniej 40 %, stanowią osoby należące do grupy wiekowej 45+ oraz w ramach projektu przewidziane jest objęcie wsparciem dostosowanym do potrzeb poszczególnych uczestników w tym wieku. Efekty realizowanych zadań: Działanie 6.1 PO KL: liczba osób w wieku 50-64 lata, które zakończyły udział w projektach realizowanych: 1 644. Poddziałanie 8.1.1 PO KL: liczba pracujących osób dorosłych w wieku powyżej 50 roku życia, które zakończyły udział w projektach szkoleniowych: 87. Działanie 9.3 PO KL: liczba osób dorosłych w wieku 25-64 lata, które uczestniczyły w formalnym kształceniu ustawicznym w ramach Działania: - 938.

Fundusz Górnośląski S.A. jako lider w partnerstwie z Megrez sp z o.o. realizował w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (priorytet VI Rynek Pracy otwarty dla wszystkich , Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia) projekt pn. „Fundusz na Start”. Grupę docelową projektu stanowią osoby fizyczne zamieszkałe na terenie woj. śląskiego, wyrażające chęć rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej i nie prowadzące działalności gospodarczej przez ostatnie 12 miesięcy. Priorytetowo traktowane

są: osoby wymienione w SzOP PO KL 2007-2013 zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą, w oparciu o nowoczesne technologie (produkty/usługi). W roku 2009 podjęto działania zmierzające do uruchomienia projektu. W okresie od 16 do 30 kwietnia trwał pierwszy etap rekrutacji, na który spłynęły 682 wnioski. W wyniku prac Komisji rekrutacyjnej i oceny złożonych wniosków, powstała lista rankingowa, na podstawie której do kolejnego etapu projektu przyjęto 50 osób. Opracowano 50 Indywidualnych Planów Działania, po jednym dla każdego z uczestników projektu. 29 osób ukończyło pełen cykl szkoleń przygotowujących do rozpoczęcia działalności gospodarczej, 29 osób skorzystało z doradztwa motywującego, 24 osoby skorzystały z doradztwa indywidualnego przed uruchomieniem działalności gospodarczej.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego – Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach realizacji Priorytetu VII Poddziałania 7.1.1, 7.1.2, 7.2.1 oraz Działania 9.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, realizował zadanie skierowane do: osób długotrwale bezrobotnych, osób niezatrudnionych, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, osób niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi, osób nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi lub innymi osobami zależnymi, osób powracających na rynek pracy po urloпах wychowawczych i macierzyńskich, osób po pięćdziesiątym roku życia (50+), młodzieży w wieku 15 – 25 lat zagrożonej wykluczeniem, osób bezdomnych, uchodźców, cudzoziemców posiadających zgodę na pobyt tolerowany oraz cudzoziemców posiadających zezwolenie na osiedlenie się, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE lub objętych ochroną uzupełniającą, mających trudności z integracją zawodową i społeczną, członków mniejszości etnicznych i narodowych, osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz placówki, o których mowa w art. 88 ustawy o pomocy społecznej, mających trudności z integracją zawodową i społeczną, osób po zwolnieniu z zakładu karnego lub innej, jednostki penitencjarnej (do 12 miesięcy od jej opuszczenia), osób uzależnionych od alkoholu lub innych środków odurzających, poddających się procesowi leczenia lub po jego ukończeniu, otoczenia osób wykluczonych społecznie (w zakresie projektów środowiskowych, poradnictwa, projektów promocyjnych, oraz działań wspierających), instytucji pomocy i integracji społecznej i ich pracowników, partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców, społeczności lokalnych aktywnie działających na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców tych obszarów, podmiotów działających na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, mieszkańców tych obszarów.

W ramach Poddziałania 7.1.1 PO KL *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społeczne* : rozpoczęło udział w projekcie 9593 osób (w tym 6957 kobiet) z czego:

- 7206 (w tym 5378 kobiet) osoby o statusie bezrobotnego,
- 2306 (w tym 1514 kobiet) osoby o statusie nieaktywnego zawodowo
- 1765 osoby w wieku 15-24 rok życia
- 532 osoby w wieku 55-64 rok życia
- 1562 osoby z terenów wiejskich
- 882 osoby niepełnosprawne.

W ramach Poddziałania 7.1.2 PO KL i 7.1.2 *Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy w rodzinie* udział w projekcie wzięło 11589 osób (w tym 636 kobiet) z czego:

- 83 (w tym 51 kobiet) osoby o statusie bezrobotnego,

- 1072(w tym 248 kobiet) osoby o statusie nieaktywnego zawodowo
- 481 osoby w wieku 15-24 r. ż
- 86 osoby w wieku 55-64 r. ż
- 3367 osoby z terenów wiejskich
- 755 osoby niepełnosprawne.

W ramach Poddziałania 7.2.1 PO KL *Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym* udział w projekcie rozpoczęło 5547 osób (w tym 2939 kobiet) z czego:

- 1356 (w tym 658 kobiet) osoby o statusie bezrobotnego,
- 3201 (w tym 1725 kobiet) osoby o statusie nieaktywnego zawodowo
- 2774 osoby w wieku 15-24 r. ż
- 331 osoby w wieku 55-64 r. ż
- 755 osoby z terenów wiejskich
- 438 osoby niepełnosprawne.

W ramach Działania 7.3 PO KL *Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji* udział w projekcie rozpoczęło 3285 osób (w tym 2160 kobiet) z czego:

- 547 (w tym 392 kobiet) osoby o statusie bezrobotnego,
- 1531 (w tym 960 kobiet) osoby o statusie nieaktywnego zawodowo
- 1015 osoby w wieku 15-24 r. ż
- 300 osoby w wieku 55-64 r. ż
- 1953 osoby z terenów wiejskich
- 55 osoby niepełnosprawne

W ramach Działania 9.5 PO KL *Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich* udział w projekcie rozpoczęło 6021 osób (w tym 3420 kobiet) z czego:

- 243 (w tym 196 kobiet) osoby o statusie bezrobotnego,
- 4519 (w tym 2439 kobiet) osoby o statusie nieaktywnego zawodowo
- 4058 osoby w wieku 15-24 r. ż
- 220 osoby w wieku 55-64 r. ż
- 3367 osoby z terenów wiejskich
- 3 osoby niepełnosprawne.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. zatwierdzono 900 wniosków o płatność w ramach Poddziałania 7.1.1 , 7.1.2, 7.2.1 oraz Działań 7.3 oraz 9.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie śląskim na łączną kwotę 84 383 457,45 PLN.

Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w ramach PO KL Poddziałanie 6.1.1 realizowała projekt „Poznaj komputer” czyli szkolenia i doradztwo dla osób bezrobotnych po 45 roku życia. Przeszkolonych zostało 60osób. Każda osoba uczestniczyła w module komputerowym oraz warsztatach z zakresu technik aktywnego poszukiwania pracy.

W ramach Poddziałania 8.1.1 realizowano projekt szkoleniowy „Komputer bez tajemnic” dla osób pracujących po 45 roku życia z maksymalnie średnim wykształceniem. W projekcie przeszkolono 90 osób. Zrealizowano 36 dodatkowych zajęć/konsultacji dla osób zainteresowanych tą formą wsparcia.

Dzięki udziałowi w projekcie pt. „Licencja na firmę II” (w ramach PO KL Działanie 6.2) skierowanym do kobiet, 18 osób rozpoczęło działalność gospodarczą w branży ubezpieczeń

Zakład Doskonalenia Zawodowego w Katowicach w 2009 roku realizował szereg projektów skierowanych do różnych kategorii bezrobotnych, grup zawodowych wspierając ich działania w pozostaniu lub powrocie na rynek pracy, w tym:

- „Mam zawód – mam szansę” – projekt skierowany do osób bez zatrudnienia i nie prowadzących działalności gospodarczej, zamieszkałych na obszarze woj. śląskiego w wieku 25-64 lat oraz osoby nie uczące się w wieku 18-24 lat posiadające co najmniej wykształcenie gimnazjalne lub 8-mio klasowe podstawowe, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia poprzez uczestnictwo w kursach zawodowych. Zorganizowano 14 kursów zawodowych – 14 grup po 12 osób – z zakresu: Opiekun w domu pomocy społecznej, Monter instalacji z rur miedzianych, Masaż, Glazurnik, Pracownik ds. kadrowo-płacowych, Opiekunka, Krój i szycie, Murarz, Fryzjer, Kucharz –garmażer, Agent ochrony osób i mienia, Grafika komputerowa. Kursami objęto ogółem 168 osób, kursy zawodowe ukończyło 159 osób co zostało potwierdzone wydaniem zaświadczenia, przeprowadzono 2397 godz. zajęć dydaktycznych.

- „Nauczyciel – Wychowawca – Manager” projekt dla nauczycieli szkół publicznych i pracowników administracji oświatowej z terenu województwa śląskiego. Zakres proponowanego wsparcia to: studia podyplomowe: "Zarządzanie w oświacie", kursy w następujących kierunkach: "Pozyskiwanie środków Unii Europejskiej dla placówek oświatowych", "System jakości ISO w systemie oświaty", "Audytor jakości w systemie oświaty", "Zastosowanie komputera w zarządzaniu placówką oświatową". W efekcie 50 osób skorzystało ze studiów podyplomowych, 74 osoby skorzystały z szkoleń doskonalących.

- „Pomocna dłoń” - kształcenie ustawiczne dorosłych poprzez realizację szkoleń zawodowych. Adresatami projektu były osoby bierne zawodowo (pozostające bez pracy i nie zarejestrowane w PUP jako bezrobotne lub poszukujące pracy) mieszkańcy woj. śląskiego: kobiety, osoby niepełnosprawne oraz osoby powyżej 45 roku życia. Oferowano indywidualne doradztwo zawodowe; warsztaty psychologiczno - aktywizujące; kursy w następujących kierunkach: florysta z obsługą kas fiskalnych, kucharz - kuchnia regionalna oraz GHP/GMP, Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych (ECDL), krój i szycie, sprzedawca z obsługą kas fiskalnych, opiekunka dzieci i osób starszych, ogrodnik terenów zielonych, kosmetyczka oraz stylizacja paznokci, pośrednictwo pracy. Poradnictwem zawodowym, warsztatami psychologiczno-aktywizującymi oraz szkoleniem objęto 181 osób; 174 osoby ukończyły szkolenia i skorzystały z pośrednictwa pracy.

- „Apetyt na sukces”: kurs "Kucharz - garmażer" wraz z modulem "Aktywny na rynku pracy" skierowany do 12 osób (kobiet oraz osób pow. 45 roku życia) zamieszkujących tereny wiejskie, miejsko-wiejskie i miasta do 25 tys. powiatu gliwickiego. Szkolenia ukończyło 12 osób.

- „Integracja społeczna perspektywą jutra” : kurs „Kucharz - kuchnia regionalna" oraz indywidualne doradztwo zawodowe dla 10 osób bezrobotnych i 10 zatrudnionych, znajdujących się w gorszym położeniu ze względu na wiek (pow. 45 roku życia) lub wykształcenie (maksymalnie średnie) zamieszkujących tereny wiejskie, miejsko-wiejskie i miasta do 25 tys. powiatu raciborskiego. Szkolenia ukończyło 20 osób, z doradztwa zawodowego skorzystało 20 osób.

- „Nowy zawód – szansa dla odchodzących z rolnictwa” projekt skierowany do 15 osób długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie, miejsko-wiejskie i miasta do 25 tys. powiatów pszczyńskiego i bieruńsko-lędzińskiego. Zakres wsparcia : kurs - "Prowadzenie usług agroturystycznych z aranżacją wewnątrz oraz profesjonalna obsługa klienta”, indywidualne doradztwo zawodowe; warsztaty psychologiczno - aktywizujące. Osiągnięte rezultaty: 15 osób skorzystało z usługi poradnictwa zawodowego 15 osób ukończyło kurs.

- „Twoja szansa na pracę” projekt również skierowany do powyższej grupy docelowej obejmujący kurs „Krój i szycie” oraz - indywidualne doradztwo zawodowe i warsztaty psychologiczne – aktywizujące. 15 osób skorzystało z usługi poradnictwa zawodowego oraz 15 osób ukończyło kurs.

- „Daj sobie szansę”. Program adresowany do 120 zagrożonych wykluczeniem społecznym (długotrwale bezrobotnych, niezatrudnionych korzystających ze świadczeń opieki społecznej, osób po 50 roku życia.) mieszkańców Gliwic i powiatu gliwickiego. Szkoleniami z zakresu kucharz oraz organizacja przyjęć okolicznościowych wraz z obsługą kas fiskalnych, palacz kotłów wodnych i parowych na paliwo stałe, ciekłe i gazowe, bukieciarz wraz z obsługą kas fiskalnych, opiekunka osób starszych i dzieci, spawanie metodą TIG. Kursami objęto 120 osób, ukończyło je 115 osób. Z poradnictwa skorzystało 115 osób a z pośrednictwa pracy skorzystało 21 osób.

- „Zdobytą zawód szansą na lepsze życie”. Projektem objętych zostało 10 mieszkańców Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Jaworzu. Kurs „Stolarz” ukończyło 9 osób, 10 osób skorzystało z indywidualnego poradnictwa zawodowego.

- „Nowy zawód – szansa dla odchodzących z rolnictwa” projekt skierowany do 15 długotrwale bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie, miejsko-wiejskie i miasta do 25 tys. powiatów pszczyńskiego i bieruńsko-lędzińskiego. 15 osób ukończyło kurs "Prowadzenie usług agroturystycznych z aranżacją wnętrza oraz profesjonalna obsługa klienta" oraz 15 osób skorzystało z usługi poradnictwa zawodowego.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego realizował zadanie dotyczące reintegracji społecznej i zawodowej osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób bezdomnych, bezrobotnych, niepełnosprawnych, uzależnionych od alkoholu i narkotyków, ofiar przemocy w rodzinie. Udzielono wsparcia finansowego organizacjom pozarządowym wykonującym zadania w powyższym zakresie poprzez: dofinansowanie z budżetu Województwa Śląskiego 27 zadań publicznych na łączną kwotę blisko 496 tys. zł w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie polityki społecznej w 2009 roku, dofinansowania z budżetu Województwa Śląskiego 8 zadań publicznych na kwotę 68 tys. zł w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Śląskiego w dziedzinie profilaktyki problemów uzależnień w 2009 roku – przeciwdziałanie problemom alkoholowym w 2009 roku, dofinansowanie zakupu pierwszego wyposażenia Centrum Integracji Społecznej w Tychach.

W ramach kształcenia ustawicznego i doskonalenia zawodowego przeznaczonego dla przedstawicieli grup zawodowych z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie **ROPS** zorganizował szkolenia i konferencje dotyczące m.in. takich zagadnień jak: praca z osobą uzależnioną od substancji psychotropowych; diagnozowanie, rozpoznawanie przyczyn i skutków zażywania narkotyków, realizacja gminnych programów rozwiązywania problemów uzależnień; realizacja działań profilaktycznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; przemoc domowa, w tym wobec dzieci i młodzieży; praca ze sprawcą przemocy domowej; budowanie partnerstw lokalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Uczestnikami tychże przedsięwzięć byli przedstawiciele m.in. pomocy społecznej, samorządów gminnych, policji, oświaty, służby zdrowia, sądownictwa i zakładów karnych.

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy realizowała zadanie pn. „Szkolenie – Praktyka – Zatrudnienie – Rozwój – II edycja” (w ramach PO KL – Poddziałanie 1.3.3 . Projekt skierowany do młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym

w wieku 16 – 24 lat, która: ma problemy z nauką, nie posiada kwalifikacji zawodowych, posiada kwalifikacje, ale chce poszerzyć ich zakres o kolejne specjalności zwiększające szansę zatrudnienia. Założono objęciem projektem 240 beneficjentów (120 – kat. A – młodzież szkolna i 120 – kat. B – bezrobotni) , w tym 110 kobiet i 130 mężczyzn, zakończenie projektu przez 234 beneficjentów (108 K, 126 M) ukończenie zajęć wyrównawczych, kursu komputerowego i językowego przez 118 uczestników z grupy „A” (98,3 % ,)zdobycie lub podwyższenie kwalifikacji przez 116 bezrobotnych uczestników projektu z kat „B” (96,6 %) – kurs zawodowy, kurs komputerowy, kurs językowy, szkolenie z zakresu przedsiębiorczości. Rezultaty końcowe projektu badane będą 6 miesięcy po zakończeniu jego realizacji.

Ponadto w ramach PO KL Poddziałanie 1.3.3 realizowany jest projekt „OHP jako realizator usług rynku pracy”. Skierowany do młodzieży poszukującej pracy, zagrożonej wykluczeniem społecznym, zgłaszającej się po porady do utworzonych Młodzieżowych Centrów Kariery i Punktów Pośrednictwa Pracy. Celem jest utworzenie nowych jednostek organizacyjnych ŚWK OHP: 3 Młodzieżowe Centra Kariery (Węgierska Górka, Ujsoły, Ślemień), 2 Punkty Pośrednictwa Pracy (Cieszyn, Skoczów) oraz poprawa dostępu do usług i informacji o usługach rynku pracy, ofertach pracy, rozwój i doskonalenie jakości świadczonych usług rynku pracy, profilaktyka i próby rozwiązywania problemów prawidłowego funkcjonowania młodzieży w sferze edukacyjno-zawodowej poprzez doradztwo zawodowe.

OHP realizował również projekt "NOWE KWALIFIKACJE - NOWE PERSPEKTYWY" (PO KL – Działanie 9.5). W projekcie wzięło udział 35 - pełnoletnich mieszkańców gminy Radziechowy-Wieprz, którzy byli zainteresowani podniesieniem lub zmianą swoich dotychczasowych kwalifikacji oraz podjęciem pracy w innej branży niż rolnictwo, z których każda przeszła osobne szkolenie: obsługa hurtowni i magazynu z kasą fiskalną i wózkiem widłowym (7 osób), kosmetyczka-wizażystka (2 grupy po 10 osób), sprzedawca z elementami języka angielskiego (8 osób). Dodatkowo wszyscy uczestnicy wsparci zostali modulem związanym z doradztwem zawodowym z zakresu znaczenia wykształcenia w rozwoju osobistym człowieka.

W ramach organizowania kształcenia ogólnego i zawodowego dla młodzieży w wieku 15-18 lat , która wypadła z powszechnego systemu edukacji stosownie do potrzeb, **OHP** organizuje wsparcie w postaci możliwości uzupełnienia wykształcenie w takich formach kształcenia jak: szkoła podstawowa (VI klasa) – 20, gimnazjum (w ramach gimnazjum dla dorosłych z przyuczeniem zawodowym) – 1872, szkoła zawodowa -1722, szkolenie kursowe – 30. Uczestnicy OHP zdobędą wykształcenie ogólne lub zawodowe

Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach prowadziła szkolenia i doradztwo zawodowe dla bezrobotnej młodzieży poniżej 25 roku życia. Organizowała szkolenia mające na celu poprawę atrakcyjności młodzieży na rynku pracy poprzez dostarczenie niezbędnej wiedzy potrzebnej do poruszania się po rynku pracy po zakończeniu nauki. Szkolenia obejmowały zagadnienia m.in. z zakresu autoprezentacji, komunikacji, tworzenia dokumentów aplikacyjnych, prawa pracy. Doradztwo zawodowe mające na celu wypracowanie indywidualnej ścieżki kariery W wyniku prowadzonych działań 98 osób przystąpiło do udziału w projekcie w tym: 20 osób zakończyło udział w projekcie, w tym: 13 osób, które ukończyły udział ze względu na wcześniejsze znalezienie zatrudnienia, 7 osób, które ukończyły projekt zgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia (4 osoby znalazły zatrudnienie po ukończeniu projektu) 4 osoby przerwały udział w projekcie na skutek choroby lub rozpoczęcia nauki w trybie dziennym., 74 osoby kontynuują udział w projekcie.

RIG realizował również zadanie dot. wypracowania modelowych rozwiązań w zakresie organizacji praktyk studenckich w celu wzmocnienia praktycznych elementów kształcenia na uczelniach technicznych. Projekt skierowany do studentów wyższych szkół technicznych. Przeprowadzono diagnozę aktualnego stanu w zakresie organizacji praktyk studenckich na uczelniach technicznych w regionie śląskim. W ankietyzacji wzięło udział ogółem 411 osób na 7 uczelniach (9 kierunków studiów) oraz 184 osoby w 92 przedsiębiorstwach przyjmujących praktykantów. Opracowano wzorcowe rozwiązania w zakresie praktyk studenckich i został skonstruowany model praktyk studenckich. Wytypowano grupę 100 studentów z Śląskiej Wyższej Szkoły Informatyczno Medycznej i Wyższej Szkoły Mechatroniki, którzy odbyli praktyki miesięczne lub trzymiesięczne w firmach na terenie województwa śląskiego.

Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach objęła swoimi projektami osoby pracujące, zamieszkujące terytorium województwa śląskiego. W listopadzie 2009r. została rozpoczęta realizacja projektu „Bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych”. Projekt szkoleniowy mający na celu doskonalenie kwalifikacji zawodowych pracujących osób dorosłych, wzrost aktywności uczestników projektu na rynku pracy i dostosowanie ich umiejętności do wymogów współczesnej gospodarki. Szkolenia realizowane w 6 blokach tematycznych: W trakcie pierwszych dwóch miesięcy projektu została przeprowadzona kampania promocyjno-informacyjna projektu oraz została zorganizowana konferencja inauguracyjna projekt. Prowadzona była także rekrutacja 90 uczestników do pierwszej edycji szkoleń w projekcie, których realizacja rozpoczęła się styczniu 2010r

Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w ramach zrealizowanych projektów m.in. projektu EuroBiuro z działania 6.1.1 PO KL przeszkoliła 30 osób nie pozostających w zatrudnieniu z województwa śląskiego, w szczególności: osób długotrwale bezrobotnych, kobiet (w tym zwłaszcza powracających oraz wchodzących po raz pierwszy na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowaniem dzieci). W projekcie przewidziano dwie formy wsparcia: dwumiesięczne szkolenia, doradztwo zawodowe-grupowe oraz trzymiesięczne staże/praktyki zawodowe z których skorzystało 14 osób, a po ich odbyciu 5 osób znalazło zatrudnienie. Trwałym rezultatem nabycia umiejętności przekazywanych na szkoleniach organizowanych przez GAPP SA było stworzenie perspektyw na zatrudnienie. Szczególnie istotne dla rozwoju kapitału ludzkiego były rezultaty miękkie działań - rozwój osobowości jednostek w celu podniesienia jej predyspozycji zawodowych, samooceny, potencjału na rynku pracy. Działalność informacyjna pozwoliła na lepszą orientację na rynku pracy, szansę na usamodzielnienie poprzez założenie własnej działalności gospodarczej.

GAPP obejmowała swoimi działaniami również osoby, które miały zamiar rozpocząć własną działalność gospodarczą (zarówno bezrobotne jak i posiadające już zatrudnienie) Zakładano wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez udzielenie wsparcia doradczo-szkoleniowego dla osób zakładających działalność gospodarczą oraz przyznawanie środków przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości. Niestety z uwagi na brak uzyskania wsparcia ze środków EFS z działania 6.2 nie udzielono dotacji. W ramach tego priorytetu na zlecenie Urzędu Miasta i Powiatowego Urzędu Pracy w Zabrze, a także Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu przeszkolono 240 osób z zakresu m.in. przedsiębiorczości, pozyskiwania źródeł finansowania działalności gospodarczej oraz udzielono bezpłatnych informacji o działaniu 6.2 osobom bezrobotnym w zakresie funkcjonowania Punktu Konsultacyjnego (finansowany przez PARP, działanie 2.2.1). Dodatkowo w ramach projektu BiznesAkademika - projekt informacyjny zgodny z ideą promocji przedsiębiorczości akademickiej - wykorzystano potencjał strony

www.DlaFirmy.info.pl poprzez: publikacje informacji biznesowych, publikacje informacji ze świata nauki, publikacje informacji z rynku finansowego, publikacje artykułów i porad specjalistów w różnych dziedzinach biznesu, zbudowanie i promocja bazy przedstawicieli sektora B+R - pracowników naukowych gotowych komercjalizować wyniki swojej pracy, czego efektem był wskaźnik comiesięcznych odwiedzin strony na poziomie 15000.

Wzorem lat ubiegłych **Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach** prowadził rejestr instytucji szkoleniowych (RIS). Wpis w 2009r. uzyskały 262 instytucje szkoleniowe. Wpisy za lata 2004-2008 zaktualizowało 368 instytucji szkoleniowych. Na 31.12.09r. wpisanych do RIS było 751 instytucji szkoleniowych.

W 2009 roku szczegółowa statystyka w ramach prowadzenia Rejestru Instytucji Szkoleniowych w WUP, przedstawia się następująco:

- wydano zaświadczenia o wpisie do RIS na 2009 rok 262 instytucjom szkoleniowym,
- wystawiono 290 pism w sprawie poprawy wniosku do RIS,
- 489 instytucji szkoleniowych zaktualizowało na 2009 rok wpisy do RIS za lata 2004-2008,
- wystosowano 266 pism w sprawie poprawy wniosku aktualizacyjnego do RIS ,
- wykreślono z RIS 159 instytucji szkoleniowych,
- wystawiono 3 zaświadczenia o wpisie do RIS z aktualną datą,
- wystawiono 90 pism w sprawie wygenerowania kodu dostępu,
- wystosowano 33 inne pisma dotyczących RIS,
- udzielono instytucjom szkoleniowym 2 192 wyjaśnienia telefonicznie i osobiście w sprawie wpisu i aktualizacji wpisu do RIS.

Prowadzenie Rejestru Instytucji Szkoleniowych ma na względzie efektywne wydatkowanie środków publicznych na szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy oraz zasadę wzajemności w stosunku do podmiotów z państw członkowskich Unii Europejskiej zamierzających uzyskać zlecenie finansowane ze środków publicznych na prowadzenie szkoleń.

Dane z Rejestru Instytucji Szkoleniowych – dostępne przez internet - stanowią bazę informacyjną dla urzędów pracy, pracodawców i osób indywidualnych o potencjalnej ofercie szkoleń.

Wojewódzki Urząd Pracy współdziała z Wojewódzką Radą Zatrudnienia oraz właściwymi organami oświatowymi w zakresie kształcenia ustawicznego. Centrum Metodyczne Poradnictwa Zawodowego przygotowało 2 projekty Uchwał w sprawie zaopiniowania przez WRZ wniosków o przeprowadzenie likwidacji szkół: Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego Nr 2 mieszczącej się w Katowicach, przy ulicy Gliwickiej 276, Szkoły Policealnej Województwa Śląskiego Nr 2 mieszczącej się w Zawierciu, przy ulicy Żabiej 19b.

PRIORYTET II SPRAWNY RYNEK PRACY

W dniu 28.05.2009r. **Wojewódzki Urząd Pracy** zorganizował kolejną edycję Europejskich Targów Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji w Katowicach. Głównym celem Targów było umożliwienie nawiązania bezpośrednich kontaktów między pracodawcami i osobami poszukującym pracy, pomoc pracodawcom z kraju i zagranicy w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, pomoc osobom poszukującym pracy w uzyskaniu właściwego zatrudnienia, dostarczenie osobom zainteresowanym kompleksowych informacji nt. m. in. poszukiwania pracy, prowadzenia działalności gospodarczej, europejskiego rynku pracy, zabezpieczeń społecznych itp. W Targach udział wzięli wystawcy krajowi (powiatowe urzędy pracy, Komenda Wojewódzka OHP w Katowicach, pracodawcy, instytucje szkoleniowe i edukacyjne, MOPS w Katowicach, Unijny Fundusz Przedsiębiorczości Stowarzyszenie w Katowicach, instytucje wspierające przedsiębiorczość, Biuro Promocji Zatrudnienia oraz Punkt Informacyjny EFS WUP Katowice, Instytucja Pośrednicząca PO KL Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego) i zagraniczni (przedstawiciele sieci EURES z 9 krajów: Austrii, Belgii, Czech, Danii, Niemiec, Norwegii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, przedstawiciel partnerstwa Transgranicznego EURES-T Beskydy, pracodawca norweski).

Łącznie zaprezentowano ok. 1 689 ofert pracy (z czego ok. 965 ofert pracy w kraju i ok. 724 oferty pracy granicą). Targom towarzyszyły warsztaty i prezentacje NT. warunków życia i pracy w krajach UE/ EOG, rekrutacji i selekcji, dyrektywy usługowej oraz możliwości wsparcia dla firm w ramach środków unijnych. Udział w Targach wzięło 78 wystawców oraz ok. 2000 osób odwiedzających. Natomiast w warsztatach towarzyszących Targom udział wzięło 186 osób.

W 2009 roku **Wojewódzki Urząd Pracy** brał udział w Partnerstwie EURES-T Beskydy. W związku z tym:

- uczestniczono w posiedzeniach Sekretariatu Partnerstwa (Słowacja – Cadca: 07.01, 13.05, 26.11), Koordynującej Grupy Roboczej (Słowacja: Namestovo, 16.09, Czechy: Frydek – Mistek, 17.12), Komitetu Sterującego (Czechy: Frydek – Mistek, 15.01, Polska: Bielsko – Biała, 12.03 – zorganizowane przez WUP, Słowacja: Namestovo, 16.09),
- zorganizowano spotkanie wszystkich partnerów ze strony polskiej, podczas którego przedstawiono prezentację podsumowującą działanie grup roboczych (IT i Koordynującej) oraz działania przewidziane do realizacji w okresie od 1 kwietnia 2009r. do 31 marca 2010r. (Bielsko – Biała, 13.03)
- zorganizowano szkolenie dla osób kontaktowych i członków grup roboczych z polskich organizacji partnerskich, podczas którego zaprezentowano plan działania partnerstwa na lata 2009/2010 (Bielsko – Biała, 05.10),
- wzięto udział w Targach Pracy i Edukacji KARIERA 2009 (Czechy: Vsetin, 04.11),
- zorganizowano Dni Informacyjne EURES-T Beskydy podczas Targów Pracy na Akademii Techniczno – Humanistycznej (Bielsko – Biała, 18.11),
- na bieżąco przekazywano opracowane w ramach grantu EURES-T materiały informacyjne i promocyjne do partnerów polskich (w tym powiatowych urzędów pracy w regionie przygranicznym), akademickich biur karier i gminnych centrów informacji z regionu przygranicznego. Celem prowadzonych działań była popularyzacja mobilności transgranicznej i sieci EURES, dostarczanie informacji nt. rynku pracy w obszarze przygranicznym. Transgraniczne Targi Przedsiębiorczości, Pracy i Edukacji odbędą się 13 kwietnia 2010r w Cieszynie.

W ramach działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji zawodowych pracowników publicznych służb zatrudnienia **Wojewódzki Urząd Pracy – Centrum Metodyczne Poradnictwa Zawodowego** – przygotowało i przeprowadziło następujące szkolenia w 9 tematach:

- „Coaching – jako jedna z metod poradnictwa zawodowego” – 1 edycja szkolenia dla doradców zawodowych
- „Wybrane metody i techniki pracy z grupą” – 3 edycje szkolenia dla doradców zawodowych
- „Metodyka indywidualnego poradnictwa zawodowego” - 3 edycje szkolenia dla doradców zawodowych
- „Wielokulturowość a planowanie kariery zawodowej” - 1 edycja szkolenia dla doradców zawodowych
- „Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy – dostęp do informacji i elektronicznych baz danych” - 3 edycje szkolenia dla liderów klubów pracy
- „Kompetencje interpersonalne a sukces w pracy” - 3 edycje szkolenia dla liderów klubów pracy,
- „RIS – źródło danych dla PUP i klientów urzędów” – 18 edycji szkolenia dla liderów klubów pracy
- „Wybrane aspekty pracy z klientem odmiennym kulturowo” - 1 edycja szkolenia dla liderów klubów pracy
- „Stres i wypalenie zawodowe” - 2 edycje szkolenia dla specjalistów ds. rozwoju zawodowego

W sumie przeszkolono 339 doradców zawodowych i innych specjalistów służb zatrudnienia w ramach 39 edycji szkoleń.

W ramach działań mających na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych partnerów rynku pracy – przygotowano i przeprowadzono następujące szkolenia w 2 tematach:

- „Kompetencje interpersonalne a sukces w pracy” – 2 edycje szkolenia,
- „Wielokulturowość w poradnictwie zawodowym – wybrane aspekty” – 1 edycja szkolenia.

W sumie działaniami objęto 32 osoby, które wzięły udział w 3 edycjach szkoleń.

Ponadto w ramach współpracy z partnerami rynku pracy, przeprowadzono 7-dniowe szkolenie trenerskie dla funkcjonariuszy Służby Więziennej okręgu katowickiego z zakresu *Klubu Pracy*, zgodnie z programem rekomendowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Szkolenie przeprowadziło dwoje certyfikowanych przez MPiPS trenerów – pracowników WUP. Stosowne uprawnienia uzyskało 15 uczestników szkolenia.

Przeprowadzono 39 edycji szkoleń dla 386 uczestników.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach – Centrum Poradnictwa i Planowania Kariery Zawodowej prowadził poradnictwo i informację zawodową w formie indywidualnej i grupowej, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy oraz pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy i wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników. Zadania w zakresie poradnictwa zawodowego realizowane na rzecz odbiorców indywidualnych w porozumieniu i współpracy z partnerami rynku pracy przyczyniające się do budowania nowych relacji instytucjonalnych na rynku pracy oraz zintegrowaniu działań prowadzonych na rzecz uczestników rynku pracy realizowano w następujących formach:

-współprowadzenie z Biurem Promocji Zatrudnienia WUP Katowice 2 edycji spotkań z pracodawcami w Izbie Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego oraz w Raciborskiej Izbie Gospodarczej. Celem spotkań było omówienie zagadnień dotyczących przeprowadzania procesów rekrutacji i selekcji oraz wsparcia oferowanego przez

CLiPKZ pracodawcom w powyższym zakresie. W dwóch edycjach spotkań udział wzięło 16 pracodawców,

- przeprowadzenie 2 edycji spotkań dla pracowników Gminnego Centrum Informacji w Koziegłowach - w spotkaniach uczestniczyło 9 osób,
- przeprowadzenie 1 edycji warsztatów dla 13 osób w Zakładzie Karnym w Herbach
- przeprowadzenie 7 edycji warsztatów dla osób korzystających ze wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej, w warsztatach uczestniczyły 62 osoby
- przeprowadzenie 3 edycji warsztatów dla studentów, w zajęcia uczestniczyły 54 osoby
- przeprowadzenie 3 edycji spotkań dla studentów Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, w spotkaniach uczestniczyło 40 osób,
- prowadzenie poradnictwa indywidualnego skierowanego do osób bezrobotnych i poszukujących pracy i innych zainteresowanych rozwojem i planowaniem kariery zawodowej; przeprowadzono 574 indywidualne rozmowy doradcze, w których uczestniczyło 296 osób.

Łącznie w wyniku realizacji zadania w różnych formach uczestniczyło 490 osób.

Współczesne funkcjonowanie w biznesie wymaga ciągłego doskonalenia i rozwoju, dlatego tak ważne jest inwestowanie w szkolenia, a sama potrzeba szkoleń pracowników związana jest z ciągłą zmianą otoczenia i nie dotyczy tylko wybranych sektorów, ale wszystkich branż, w których swoją działalność prowadzą przedsiębiorstwa. Kierując się tymi zasadami **Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach** prowadziła działalność szkoleniową. Szkolenia przeprowadzone w 2009r. skierowane były do:

- pracowników powiatowych urzędów pracy, pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy z zakresu nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia, możliwościach aplikowania publicznych służb zatrudnienia w nowej perspektywie finansowej 2007-2013, Działania EURES w Województwie Śląskim 2007-2009, kurs języka migowego
- pracowników przedsiębiorstw m.in. w zakresie: budowania skutecznych relacji nauka-biznes, pisanie wniosków o dofinansowanie na działania proekologiczne, zarządzania jakością m.in. audytor wewnętrznego systemu zarządzania jakością, auditor wewnętrznego systemu zarządzania środowiskowego, auditor wewnętrzny. zintegrowanych systemów zarządzania jakością, środowiskiem i bhp, HACCP - wymagania systemu

Cykl szkoleń dostosowany do poszczególnych uczestników podniósł ich kwalifikacje zawodowe. Trwałym rezultatem było nabycie umiejętności przekazywanych na szkoleniach, umocnienie pozycji zawodowej u dotychczasowego pracodawcy. Ponadto działania wpisywały się w ideę ustawicznego kształcenia kadry instytucji i przedsiębiorstw zgodnie z ideą *Lifelong Learning*.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego realizował zadanie dotyczące kształcenia i doradztwa dla kadr pomocy i integracji społecznej województwa śląskiego. Szkolenia adresowane były do pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków interwencji kryzysowej, domów pomocy społecznej, samorządów gminnych i powiatowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania z obszaru aktywnej integracji społecznej. Doradztwo adresowane było do pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie. W wyniku podjętych działań pracownicy jednostek pomocy i integracji społecznej podnieśli swoje kompetencje zawodowe oraz zdobyli nowe umiejętności. Zainicjowano działania na rzecz tworzenia partnerstw lokalnych, w tym także z instytucjami rynku pracy. W wyniku podjętych działań zawiązane zostały partnerstwa w celu realizacji zadań z zakresu integracji społecznej na terenie następujących powiatów: cieszyńskiego, częstochowskiego, lublinieckiego, wodzisławskiego oraz

żywieckiego. Ponadto podjęto starania na rzecz wypracowania koncepcji współpracy ze społecznością lokalną oraz stworzenia płaszczyzny komunikacji między różnymi instytucjami i organizacjami.

W 2009 roku w ramach realizowanego projektu zorganizowano 306 różnych form doskonalenia zawodowego, z których skorzystało łącznie 4556 uczestników. W szkoleniach udział wzięło 2270 beneficjentów z ponad 330 instytucji pomocy i integracji społecznej. Najliczniejszą grupę stanowili pracownicy socjalni jednostek pomocy socjalnej a w dalszej kolejności kadra zarządzająca, koordynatorzy projektów systemowych OPS i PCPR oraz pracownicy administracyjni i finansowo-księgowi. Wystawiono 3076 zaświadczeń oraz certyfikatów potwierdzających zdobytą wiedzę i umiejętności.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach pełniący rolę Instytucji Wdrażającej (Instytucji Pośredniczącej II Stopnia) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki realizował zadanie pn. Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności (w ramach Poddziałania 8.1.3 PO KL). Celem zadania jest stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie poprzez następujące typy działań: utworzenie sieci współpracy (w tym partnerstw) w zakresie wzmacniania dialogu społecznego i inicjatyw podejmowanych wspólnie na poziomie lokalnym i regionalnym przez organizacje pracodawców i przedstawicielstwa pracownicze, mających na celu zwiększanie zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorców; promowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, w szczególności w odniesieniu do lokalnego rynku pracy i środowiska naturalnego; upowszechnianie idei flexicurity. W ramach konkursu z roku 2008 podpisano 2 umowy na dofinansowanie projektów na kwotę 1 129 631,00 PLN. W ramach konkursów z roku 2009 nie podpisano żadnych umów. W okresie sprawozdawczym wartość zaliczek przekazanych dla beneficjentów wyniosła 1 397 243,64 PLN co stanowi 52,25 % wartości określonej w Planie Działania na rok 2009 dla Poddziałania 8.1.3 (2 674 000,00 PLN).

Region Śląsko-Dąbrowski NSZZ „Solidarność” w ramach zadania dotyczącego promocji alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia w ramach szkoleń z zakresu wybranych elementów prawa pracy zorganizował szkolenie wewnątrzwiązkowe pn. „Wybrane elementy prawa pracy”. Podczas 6 szkoleń wyjazdowych zaznajomiono 66 pracowników - członków NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego z rozwiązaniami prawnymi oraz wybranymi aspektami organizacji pracy w obszarze alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia. Promowano również rozwiązania pozwalające na godzenie obowiązków rodzinnych z pracą podczas opracowywania i konsultowania wewnętrznych dokumentów regulujących stosunki pracy (regulaminy pracy, regulaminy wynagradzania, regulaminy zakładowych funduszy świadczeń socjalnych, układy zbiorowe pracy). Rozwiązania pozwalające na godzenie obowiązków rodzinnych z pracą były promowane w trakcie konsultacji dokumentów regulujących stosunki pracy w 6 zakładach województwa śląskiego.

Region Śląsko-Dąbrowski NSZZ „Solidarność” kontynuował również realizację projektu „Promocja społecznej odpowiedzialności biznesu w województwie śląskim” (POKL 8.1.3). W okresie styczeń – czerwiec 2009 zrealizowano łącznie 8 seminariów lokalnych w: Zawierciu, Sosnowcu, Gliwicach, Raciborzu, Rybniku, Jaworznie, Bielsku-Białej i w Częstochowie. Wzięło w nich łącznie udział 429 osób (wymienionych w pkt. 4). Przeprowadzono szerszą kampanię promocyjno-informacyjną CSR w mediach (billboardy, prasa regionalna i lokalna, Internet, radio). W seminariach wzięło udział łącznie 429 osób (zakładano 320, a więc o 34% więcej niż założenia). Kampania promocyjna w 2009:

billboardy 64,25 „tablicomiesiąca” (zakładano 50); ogłoszenia płatne w prasie lokalnej i regionalnej: 18; promocja bezpłatna: 13 bezpłatnych publikacji prasowych, publikacje na 8 witrynach internetowych, 1 bezpłatna audycja radiowa.

Fundusz Górnośląski S.A. realizował zadanie pn. Regionalny Fundusz Pożyczkowy kierowany do: mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, absolwentów oraz bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą. Przedmiotem wsparcia było udzielanie pożyczek podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego:

- mikroprzedsiębiorcom w wysokości od 10.000 do 120.000 zł, na okres do 5 lat,
- małym przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy od 25.000 do 250.000 zł, na okres do 5 lat,
- średnim przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy od 50.000 do 500.000 zł, na okres do 5 lat.,
- absolwentom i osobom bezrobotnym rozpoczynającym działalność gospodarczą na terenie województwa śląskiego w wysokości od 5.000 do 20.000 zł na okres do 3 lat.

Możliwość karencji w spłacie rat kapitałowych do 6 miesięcy. Pożyczki przeznaczone są na sfinansowanie działalności bieżącej (środki obrotowe) oraz zakupów o charakterze inwestycyjnym. W ramach poszczególnych komponentów Regionalnego Funduszu Pożyczkowego w 2009 roku podpisano 64 umowy na kwotę 9.899.450 zł

Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. prowadziła wsparcie systemu kompleksowych usług informacyjnych dla przedsiębiorców i osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez finansowanie sieci Punktów Konsultacyjnych (PK). Adresatami działań były istniejące przedsiębiorstwa oraz osoby zamierzające rozpocząć działalność gospodarczą. Realizowano usługi informacyjne z zakresu podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej, możliwości uzyskania wsparcia finansowego na realizację projektu, możliwości i zasad skorzystania z usług specjalistycznych, możliwości i zasad skorzystania z dofinansowania szkoleń. W okresie od września 2008 roku do 31 grudnia 2009 osiągnięto wskaźnik klientów niepowtarzających na poziomie 175%. Liczba niepowtarzających się klientów wyniosła 1041 (zakładana wielkość wynosiła 595 klientów).

GARR S.A. Zespół ds. Doradztwa i Informacji, Enterprise Europe Network (ośrodek należący do konsorcjum DNS South Poland koordynowanego przez Politechnikę Krakowską) świadczyli również usługi dla funkcjonujących przedsiębiorstw oraz osób zamierzających rozpocząć własną działalność gospodarczą w zakresie usług informacyjnych wspierających działalność gospodarczą, innowacje i transfer technologii. Na przestrzeni 2009 roku zrealizowano 1037 usług informacyjnych.

PRIORYTET III. DOSKONALENIE AKTYWNEJ POLITYKI RYNKU PRACY

W ramach tego priorytetu działaniami objęto osoby bezrobotne z terenu województwa śląskiego będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy w tym: osoby bezrobotne do 25 roku życia, długotrwale bezrobotni, bezrobotne kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, bezrobotni niepełnosprawni poprzez: indywidualne poradnictwo zawodowe, w tym badania testowe predyspozycji zawodowych, warsztaty prowadzone w formach grupowych, wykłady i spotkania informacyjne w siedzibach CliPKZ oraz poza nimi, udzielanie indywidualnych informacji zawodowych, zajęcia aktywizacyjne, w tym uwzględniające problematykę samozatrudnienia. **Wojewódzki Urząd Pracy – Centrum Informacji i Poradnictwa Zawodowego** wobec wyżej wymienionych osób podejmował działania w postaci wyposażenia w umiejętności i wiedzę umożliwiającą powrót na rynek pracy, efektywne poszukiwanie i podjęcie zatrudnienia. Wskazane formy wsparcia obejmowały: przeprowadzenie 1 edycji warsztatów, w której uczestniczyło 13 osób w Zakładzie Karnym w Herbach, przeprowadzenie 7 edycji warsztatów, w których uczestniczyły 62 osoby w PCPR w Bielsku –Białej, udzielenie 9 porad indywidualnych dla osób korzystających ze wsparcia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku –Białej, udzielenie 6 porad indywidualnych osobom niepełnosprawnym. Łącznie w wyniku realizacji zadania wsparciem objęto 90 osób.

Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach realizowała zadania związane z przystosowaniem działalności Młodzieżowych Biur Pracy, Klubów Pracy, Mobilnych Centrów Informacji Zawodowej i Młodzieżowych Centrów Kariery do wymogów lokalnego rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa, poradnictwa i informacji zawodowej. Adresatami działań jest młodzież ucząca się, młodzież poszukująca pracy w wieku 15 – 25 lat, absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych uczelni, osoby bezrobotne. Na przestrzeni 2009 roku z poszczególnych świadczonych usług skorzystała następująca liczba osób:

Pośrednictwo pracy:

- Zatrudnienie krótkoterminowe:
 - liczba poszukujących pracy: 23 842 osoby,
 - liczba pozyskanych miejsc pracy: 14 709,
 - liczba zatrudnionych: 10 605 osób.
- Zatrudnienie w zakresie pracy stałej:
 - liczba poszukujących pracy: 16 779 osób,
 - liczba pozyskanych miejsc pracy: 12 309,
 - liczba zatrudnionych: 7 348 osób.
- Giełdy Pracy:
 - liczba giełd pracy: 181,
 - liczba uczestniczących pracodawców: 181,
 - liczba pozyskanych miejsc pracy: 2 320.
- Targi Pracy:
 - liczba targów pracy: 16,
 - liczba uczestniczących pracodawców, Młodzieżowych Biur Pracy, PUP i innych instytucji: 219,
 - liczba oferowanych miejsc pracy: 10 323.

Doradztwo, poradnictwo i informacja zawodowa:

▪ Mobilne Centra Informacji Zawodowej:

- indywidualne porady zawodowe: 412,
- grupowe poradnictwo zawodowe - liczba porad: 166, liczba uczestników: 1 959 osób,
- indywidualne informacje zawodowe: 3 726,
- grupowe informacje zawodowe – liczba spotkań informacyjnych: 550, liczba uczestników: 9 119 osób.

▪ Młodzieżowe Centra Kariery:

- - indywidualne porady zawodowe: 253,
- grupowe poradnictwo zawodowe - liczba porad: 138, liczba uczestników: 1 684 osoby,
- indywidualne informacje zawodowe: 1 432,
- grupowe informacje zawodowe – liczba spotkań informacyjnych: 289, liczba uczestników: 4 568 osób.

▪ Kluby Pracy:

Młodzież bezrobotna:

- liczba konsultacji indywidualnych z zakresu aktywnego poszukiwania pracy: 2 476,
- liczba warsztatów: 302, liczba uczestników warsztatów: 3 069 osób.

Młodzież ucząca się:

- liczba konsultacji indywidualnych z zakresu aktywnego poszukiwania pracy: 1 794,
- liczba warsztatów: 1 126, liczba uczestników warsztatów: 20 400 osób.

Prowadzenie aktywnej polityki rynku pracy wymaga zarówno analizy występujących zjawisk jak również przewidywania pewnych kierunków rozwoju sytuacji na lokalnych rynkach pracy, zmian zachodzących w otoczeniu biznesu. Narzędzia, którymi dysponują publiczne służby zatrudnienia nie są w stanie sprostać oczekiwaniom i potrzebom w tym zakresie. Uwzględniając ten fakt i wychodząc na przeciw zgłaszanym w tym zakresie postulatów Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach realizował projekt własny pn „Program monitorowania regionalnego rynku pracy” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki - Priorytet 6: Doskonalenie instytucjonalnej obsługi rynku pracy, Poddziałanie 6.1.2: Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie (projekt systemowy). Projekt realizowany jest w okresie od 1 października 2008r. do 30 września 2010r. W roku 2009 osiągnięto następujące rezultaty:

1. Raporty z przeprowadzonych analiz i badań (6 raportów): identyfikacja podmiotów aktywnych na rynku pracy, zakresu ich działań - raport I, inwentaryzacja dostępnej informacji na temat parametrów rynku pracy oraz identyfikacja braków – raport II, identyfikacja potrzeb co do zakresu oczekiwanej informacji o rynku pracy – raport III, opracowanie systemu zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy i zachodzące na nim zmiany – raport IV, opracowaniu metodologii prognozowania wybranych istotnych parametrów rynku pracy – raport V , pierwszy (pilotażowy) raport wykorzystujący zasady systemu zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy i zachodzące na nim zmiany oraz metodologię prognozowania wybranych istotnych parametrów rynku pracy– raport VI;

2. Raporty z działań warsztatowych zespołu ekspertów (5 raportów): W projekcie zaplanowano na rok 2009 5 spotkań warsztatowych Zespołu Ekspertów (prowadzone przez kierownika projektu, podsumowaniem każdego z nich był raport), dodatkowym efektem (rezultatem) było opracowanie przez Zespół Ekspertów rocznego planu badań diagnostycznych na rok 2010,

3. Konferencje naukowe (2 konferencje): 3 grudnia 2009 roku pod hasłem: „Program monitorowania regionalnego rynku pracy – wyniki badań diagnostyczno-prognostycznych” odbyła się konferencja podsumowująca I etap realizacji projektu, prezentująca system zbierania, przetwarzania i udostępniania danych opisujących rynek pracy. 18 grudnia 2009 roku miała miejsce konferencja pt. „Sytuacja na śląskim rynku pracy - diagnoza i prognoza”. Celem konferencji była prezentacja metodologii prognozowania zmian zachodzących na regionalnym rynku pracy oraz wyników pierwszych badań przeprowadzonych z wykorzystaniem tej metodologii.

4. Publikacje upowszechniające wyniki działań: publikacja książkowa „Deficyty informacji o rynku pracy – koncepcja Programu monitorowania regionalnego rynku pracy” – (materiały pokonferencyjne), podręcznik „Metodologia prognozowania istotnych parametrów regionalnego rynku pracy”, broszury informacyjno-promocyjne projektu, artykuły sponsorowane w Dzienniku Zachodnim.

5. Uaktualniana na bieżąco podstrona www projektu, na której są publikowane raporty z przeprowadzonych badań i analiz oraz szeroka informacja o projekcie i jego realizacji. Strona będzie dostępna także po zakończeniu projektu.

Jednym z istotnych elementów prowadzenie rzetelnej polityki zatrudnieniowej jest jakość kadr publicznych służb zatrudnienia oraz partnerów rynku pracy świadczących usługi. Doceniając wagę tego zagadnienia Wojewódzki Urząd Pracy Centrum Metodyczne Poradnictwa Zawodowego w Katowicach opracowało a na przestrzeni 2009 roku wdrażało projekt pn. „Publiczne Służby Zatrudnienia: PROFESJONALIZM – SKUTECZNOŚĆ – ZAANGAŻOWANIE” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.2. Celem projektu było podniesienie jakości i skuteczności usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych poprzez doskonalenie kwalifikacji pracowników Publicznych Służb Zatrudnienia w systemie pozaszkolnym (szkolenia). Projekt skierowany był w szczególności do pośredników pracy, doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju zawodowego, asystentów EURES, liderów klubów pracy zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego oraz zatrudnionych w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Katowicach. W efekcie realizowanych działań przeszkolono 281 pracowników PSZ w tym 20 pracowników WUP w Katowicach w ramach zorganizowania i przeprowadzenia 19 szkoleń z 7 zakresów tematycznych. Wydano 281 certyfikatów i materiałów szkoleniowych w wersji papierowej oraz elektronicznej. Realizowano szkolenia z następującego zakresu: „Assessment i Development Center – kompleksowa ocena kompetencji zawodowych i osobowościowych”, „Marketing usług pośrednictwa pracy”, „Doradztwo w określaniu wymagań dotyczących stanowiska pracy zgłoszonego w ofercie pracy do urzędu pracy”, „Podniesienie jakości informacji udostępnianej ramach sieci EURES”, „Umiejętności negocjacyjne w publicznych służbach zatrudnienia”, „Systemowe rozwiązania w zakresie kształcenia ustawicznego w Polsce”, „Zasady podejmowania indywidualnej działalności w Polsce”, „Partnerstwo lokalne programów na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i zawodowemu osób długotrwale bezrobotnych”, „Nowoczesne metody i narzędzia w pośrednictwie pracy”, „Pomoc, obsługa i aktywizacja klientów niepełnosprawnych”, „Outplacement”.

Kuratorium Oświaty w Katowicach zorganizował w październiku 2009 roku konferencję nt. „Orientacja zawodowa – mój wybór, mój zawód, moja kariera”, w której uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, dyrektorzy szkół oraz przedstawiciele instytucji związanych z rynkiem pracy. Efektem obrad był apel Śląskiego Kuratora Oświaty skierowany do starostów powiatów, prezydentów i burmistrzów miast, wójtów gmin,

przewodniczących rad powiatów, miast i gmin o stworzenie możliwości zatrudniania nauczycieli doradców zawodowych w szkołach. Inicjatywa ta ma na celu podkreślenie roli doradztwa zawodowego planowaniu ścieżki zawodowej ucznia szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.

Wydział Polityki Społecznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach realizował zadanie związane z prowadzeniem efektywnej polityki migracyjnej w regionie. W tym wydawanie bądź odmowa wydania zezwolenia na pracę cudzoziemców na wniosek pracodawcy zainteresowanego zatrudnieniem cudzoziemca oraz ustalenie kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców na terenie województwa śląskiego. Na przestrzeni 2009 wydano następującą liczbę decyzji: zezwolenie na pracę – 1545, odmowa wydania zezwolenia na pracę – 12, uchylenie zezwolenia na pracę – 197. W dniu 10 grudnia 2009r., po zasięgnięciu opinii Marszałka Województwa Śląskiego oraz Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, Wojewoda Śląski podpisał zarządzenie w sprawie kryteriów wydawania zezwoleń na pracę cudzoziemców na terenie województwa śląskiego. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego Nr 227, poz.4592.

VI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI DOTYCZĄCE OPRACOWANIA RPDZ NA ROK 2010

Realizacja Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2009 rok przebiegała w niekorzystnych w warunkach gospodarczych, co skutkowało zmniejszeniem liczby miejsc pracy oraz wzrostem zwolnień z przyczyn nie dotyczących pracowników. W efekcie wzrosło bezrobocie rejestrowane. Bezrobocie dotknęło praktycznie wszystkie kategorie osób: od młodzieży do 25 roku życia, kobiet, do osób powyżej 50 roku życia i to pomimo objęcia tychże grup różnymi programami łagodzącymi negatywne skutki bezrobocia finansowanymi ze środków Funduszu Pracy oraz Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Dlatego wyznaczając wskaźniki do osiągnięcia w 2010 roku należy uwzględnić fakt, że nie nastąpi szybka poprawa na regionalnym rynku pracy i tym samym będą ulegać pogorszeniu wskaźniki dotyczące bezrobotnych. Głównym celem powinno być ograniczanie rozmiarów bezrobocia z uwzględnieniem określonych kategorii osób w zależności od powiatu.

Należy wykorzystać możliwość tworzenia miejsc pracy dzięki wykorzystaniu środków Funduszu Pracy i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki poprzez samozatrudnienie oraz dofinansowanie tworzenia miejsc pracy.

Istotne jest pełne wykorzystanie możliwości wynikających z faktu, że w 2010 roku Fundusz Pracy, z którego finansuje się działania łagodzące skutki bezrobocia jest wyższy niż w latach ubiegłych.

Niewątpliwym wsparciem powinny być środki pochodzące z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, dzięki którym mogą być wspierane zarówno osoby bezrobotne jak i pracujące. Stwarza to możliwość wykreowania szerokiego wachlarza usług umożliwiających zminimalizowanie negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego w regionie oraz poszczególnych powiatach.

Należy nadal prowadzić działalność informacyjno-promocyjną na temat możliwości wsparcia pracodawców i pracowników dzięki wykorzystaniu mechanizmów przewidzianych w takich dokumentach jak:

- ustawa z dnia 1 lipca 2009r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz.U. Nr 125, poz.1035) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji, którego środki skierowane są do dużych przedsiębiorstw, znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej, skutkującej redukcją zatrudnienia.

VII .WYBRANE TABELE OBRAZUJĄCE ZMIANY NA WOJEWÓDZKIM RYNKU PRACY

Tabela nr 1

Główne przyczyny „odpływu” z bezrobocia w 2009 roku w porównaniu z rokiem 2008.

Główne przyczyny "odpływu"		2008 r.	2009 r.
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w okresie sprawozdawczym		306 234	294 198
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	104 145	101 806
	w tym:		
	prace interwencyjne	2 098	1 792
	roboty publiczne	1 910	2 748
	podjęcie działalności gospodarczej	4 698	6 624
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	3 461	3 972
	rozpoczęcia szkolenia	19 940	19 518
	rozpoczęcia stażu	17 717	24 259
	rozpoczęcie przygotowania zawodowego w miejscu pracy	7 872	620
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	4 970	6 080
	uczestnictwo w zajęciach Centrum Integracji Społecznej	X	83
	odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub uczestnictwa w aktywnych programach r.p.	x	9 509
	niepotwierdzenia gotowości do pracy	112 583	109 817
	dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	14 136	10 404
	podjęcia nauki	468	554
	ukończenia 60/65 lat	667	572
	nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1 896	1 393
	nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	1 664	1 848
	innych	20 176	7 735

Tabela nr 2. Wojewódzki rynek pracy w liczbach. Lata 2006-2009.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia			
	2006 roku	2007 roku	2008 roku	2009 roku
Stopa bezrobocia rejestrowanego	12,7%*	9,3%	6,9%	9,2%
Liczba bezrobotnych ogółem	229 819	165 960	122 748	168 425
Liczba bezrobotnych kobiet	137 357	101 539	73 037	89 903
Bezrobotni zamieszkali na wsi	43 226	32 231	26 202	35 015
Bezrobotni z prawem do zasiłku	25 703	19 920	21 101	31 235
Bezrobotni poprzednio pracujący	171 804	126 536	91 606	134 202
Bezrobotni zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	10 721	6 941	3 752	7 241
Długotrwale bezrobotni	148 203	102 700	58 506	57 714
Bezrobotni poniżej 25 roku życia	43 134	27 122	22 103	35 195
Bezrobotni powyżej 50 roku życia	46 692	40 516	29 926	37 589
Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	72 644	53 128	36 067	44 900
Bezrobotni niepełnosprawni	9 099	7 922	8 291	10 386
Bezrobotni z wyższym wykształceniem	14 826	12 341	12 095	18 126
Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym	50 275	37 074	28 530	39 418
Bezrobotni z wykształceniem średnim ogólnokształcącym	17 391	13 252	11 368	16 078

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia			
	2006 roku	2007 roku	2008 roku	2009 roku
Bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym	71 106	48 732	34 064	47 578
Bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej	76 221	54 561	36 691	47 225
Liczba zarejestrowanych (napływ) – dane za cały rok	298 457	268 431	263 022	339 875
Liczba wyłączonych z ewidencji (odpływ) – dane za cały rok	349 919	332 290	306 234	294 198
Bezrobotni wyłączeni z tytułu podjęcia pracy (dane za cały rok) w tym;	137 711	115 138	104 145	101 806
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia prac interwencyjnych (dane za cały rok)	3 414	2 494	2 098	1 792
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia robót publicznych (dane za cały rok)	1 419	1 870	1 910	2 748
Bezrobotni, którzy otrzymali dotację na uruchomienie działalności gospodarczej	3 388	4 541	4 698	6 624
Bezrobotni wyłączeni z tytułu rozpoczęcia szkolenia (dane za cały rok)	18 552	22 756	19 940	19 518
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia stażu (dane za cały rok)	17 398	19 030	17 717	27 259
Bezrobotni wyłączeniu z tytułu rozpoczęcia przygotowania zawodowego w miejscu pracy (dane za cały rok)	5 800	6 332	6 249	620
Oferty pracy zgłoszone w ciągu roku	133 436	168 679	159 604	106 257